

Simbota

en zijn

Soldaat

SIMBOTA EN ZIJN SOLDAAT

Richard Paterson

SIMBOTA

en zijn

SOLDAAT

Uitgave van de
Raad voor de Zending
van de Ned. Herv. Kerk, Oegstgeest

**Nederlandse bewerking door C. Swaan-Koopman
van de oorspronkelijke Engelse uitgave van Edinburgh House
SIMBOTA AND THE SOLDIER
door Richard Paterson**

INHOUD

	blz.
Op de weg	7
Leeuwen	14
Marc neemt een besluit	18
Het dorp Takas	26
Mascotte van de troep	33
Parade	40
School in Domadzi	47
Nachtelijk avontuur	53
Marita wordt groot	58
Kamperen	62
Vaarwel, Marc!	68

Dit is het grootste konvooi dat we ooit hebben gezien

OP DE WEG

De zon brandde op de stoffige Afrikaanse weg, die zich tussen de heuvels door slingerde, over de vlakten, door de dalen, altijd verder, of er geen eind aan zou komen. Die morgen had de weg stil en verlaten gelegen, maar nu verscheen er ver weg, in het zuiden, een stofwolk, die liet zien, dat er een transport van militaire auto's in aantocht was, zoals die vaak langs deze weg voorbijreden.

Een troep Afrikaanse kinderen rende over het schoolerf naar de weg. „Konvooi! Konvooi!” schreeuwden ze. De schoolbel luidde om naar binnen te gaan, maar niemand luisterde daarnaar.

„Kom gauw! Dit is het grootste konvooi dat we ooit hebben gezien!”

„Honderde auto's!”

„Duizende!” hijgde een klein dik meisje onder het lopen. Ze kon pas rekenen tot duizend; als ze tot miljoen had kunnen tellen, zou ze zeker miljoenen gezegd hebben. In elk geval hadden de kinderen nog nooit zóveel auto's tegelijk voorbij zien komen. Toen ze vlakbij waren, durfden zelfs de moedigsten niet op de weg te blijven staan, ze verstopten zich achter de struiken of gluurden van achter een boom. Maar toen ze zagen, dat al die auto's vol Afrikaanse soldaten waren, vergaten ze hun schuwheid en wuifden terug naar de groetende mannen.

„Soldaat! Soldaat!” riepen de jongens en salueerden en sprongen en dansten, zo dat ze in de droge greppel vielen, waar ze grijs van het stof weer uitkropen.

Nu was de laatste auto voorbij, de stofwolk trok op en was alleen ver in het noorden nog te zien. Meester Madella trok

zijn ernstigste gezicht; hij voelde, dat hij nu boos moest zijn, omdat niemand op de schoolbel gelet had, maar straffen was altijd zijn zwakke punt. Dus zuchtte hij maar eens erzei: „Ik zal jullie moeten straffen”.

„Wat gebeurt er nu?” vroeg een nieuwelingetje angstig.

„O, nou worden we geslagen” zei een van de meisjes vrolijk.

Ze gingen allemaal in een rij staan, en meester Madella nam zijn potlood. Terwijl ze langs hem heen liepen, kreeg ieder kind een tik op de hand. Iedereen keek daarbij heel ernstig, alleen het nieuwe meisje giechelde, maar niemand viel haar bij, dus sloeg ze haar hand voor haar mond en bleef verder ook stil.

De kinderen waren verder heel rustig. Het was een soort spel, tussen hen en de meester, dat wisten ze wel, maar van hun kant moesten ze dat spel dan ook meespelen en verder gehoorzaam te zijn was dan ook het minste wat je kon doen. Al gauw was de schooltijd om, het was tijd om een lied te zingen en een gebed te doen voor het naar huis gaan.

„Was het niet fijn, die reuzentrein van auto's?” vroegen ze aan meester Madella, toen ze hem hielpen de school op te ruimen.

„Ja”, zei hij, „ik heb nog nooit zo'n lange stoet gezien”.

„Kijk”, riep er een, „nog een auto!”

Warempel, daar kwam er nog een, helemaal op z'n eentje. De kinderen wuifden en riepen: „Je bent te laat!”

Tot hun verbazing stopte de auto, de chauffeur kwam er uit en begon aan de motor te peuteren. De mannen kwamen ook naar buiten, de kinderen stonden er met wijd open ogen omheen. Het dochttertje van de meester stond er bij met een rode bloem in haar hand en keek naar een heel lange soldaat. Die lachte terug, net zoals haar vader soms tegen haar glimlachte. En ineens raapte ze al haar moed bijeen en stak haar hand uit: ze gaf hem haar mooie bloem.

„Dank je wel”, zei de soldaat vriendelijk, en stak de rode bloem op zijn hoed. Toen klom iedereen weer in de wagen en voort ging het.

Marita stond alleen aan de kant van de weg, dromende over haar bloem. Veel geluk, mijn mooie bloem, veel geluk en vaarwel!

De auto zette er een vaartje in, om de verloren tijd in te halen en een paar uur later kon hij zich weer bij zijn troep voegen. De mannen praatten erover, waar ze vanavond zouden eten en waar ze zouden slapen, na zo'n hele dag gereden te hebben. Niemand dacht natuurlijk meer aan de kinderen uit het dorp Takas, ze waren zoveel dorpen door gereden, die kon men niet allemaal onthouden. Maar Marc zat nog naar zijn rode bloem te kijken en te denken aan het kleine meisje, dat hem gegeven had. Hij glimlachte en zei tegen zijn kameraad: „Heb je dat kleine ding gezien, dat mij deze bloem gaf? Ze deed me denken aan mijn eigen dochtertje thuis”. Ze praatten nog een beetje door over hun families en hoeveel van hun kinderen naar school gingen. Een derde mengde zich in het gesprek en zei: „Ik ben zelf nooit naar school geweest, geen dag; ik kan ook niet lezen. Maar mijn zoon gaat naar de zendingsschool. Dat is het beste wat we voor onze kinderen kunnen doen: ze de manier van leven van de Christenen te laten leren. De oude heidense gewoonten zijn nu niet meer goed”. Dat waren ze allemaal met hem eens. Toen zwegen ze een poosje.

Marc stak de bloem weer tussen het lint van zijn hoed. „Dit is een geluksteken”, zei hij, „het zal me benieuwen of ik dat meisje ooit terug zal zien. Wie weet, wie weet”. De anderen lachten. „Die Marc! die maakt overal vrienden, zometeen ontmoet je weer iemand anders”.

„Nou, zie je wel, hier is ons geluk al”, riep Marc. Hier waren ze nu bij het mooiste en grootste kamp, dat ze ooit hadden aangedaan. Eerst waren daar alleen een paar dorp-

jes geweest, verborgen in het oerbos, toen kwam er een kleine politiepost om de brug te bewaken over de brede rivier, en daarna kwam er een weinig gebruikte weg door bos en grasland. Maar nu was dit een weg geworden, waarlangs talloze soldaten trokken uit het binnenland naar de kust en hier was een groot kamp ontstaan, met rijen van tenten, keukens, voorraadkamers, militaire kantoren, een hospitaal en zelfs een gevangenis. Het leger had overal aan gedacht. Toch ging het leven in de dorpjes gewoon door, de mensen volhardden in hun bijgeloof en de toverdokter had nog evenveel macht.

Soms bleven de militaire transporten er maar één nacht over, soms bleven ze er lang, dat wist je nooit vooruit. Maar in de oorlogsjaren gingen er steeds troepen soldaten langs, naar en van de kust, waar ze in grote schepen over de Oceaan gingen om ergens ver weg te gaan vechten.

Het konvooi van Marc was zo groot, dat sommige auto's verderop geparkeerd moesten worden, bij het bos. De wakers, die er bij moesten blijven, staken een groot vuur aan om de wilde dieren weg te houden, want het was bekend dat in deze streek leeuwen rondliepen.

Na het avondmaal lagen ze op hun rug en keken naar de sterren. „Zing wat voor ons, Marc”, vroegen ze. Dus zong Marc een lied van zijn eigen stam en drie of vier anderen vielen in bij het refrein. Tenslotte zei er een: „Kom jongens, laten we gaan slapen”. En al gauw waren ze allemaal onder zeil, op de schildwacht na, die de wacht moest houden. Uit het dorp hoorde hij allerlei geluiden, hij wist, dat daar ook mensen waakten tegen de wilde dieren.

Een jongetje, dat ook nog wakker was, daar in het dorp, vertelde zijn moeder over de grote colonne, „zo groot, moeder, groter dan ik ooit gezien heb. Sommigen overnachten hier vlak tegenover, aan de rivier. Ik heb met een van hen gepraat, hij had een rode bloem op zijn hoed. Hij praatte

zo vreemd, ik kon hem bijna niet verstaan. Hij vroeg hoe ik heette, en toen zei hij: „Simbota, hè? Dat is een mooie naam”.

De moeder zuchtte: „Je weet best, dat je niet in het kamp hoort te komen, behalve als ik je stuur om er groente te verkopen. 's Avonds vooral niet, dat is te gevaarlijk, met al die leeuwen hier in de buurt”.

„Goed, moeder”, zei Simbota en toen viel hij meteen in slaap, opgerold op zijn slaapmatje. De moeder lag nog lang wakker, luisterend naar het gebrul van de leeuwen, dat uit de verte tot haar doordrong.

Die nacht gebeurde er niets, en toen het dag werd verlieten Simbota en zijn moeder Adora de hut, op weg naar hun groentetuin. Voor de zon al te heet werd, hadden ze twee mandjes gevuld met rijpe tomaten en met bonen en groente, en waren ze op weg naar de markt bij de ingang van het kamp.

„Wij hebben de mooiste groente”, zei Simbota, en toen zijn moeder knikte, voegde hij eraan toe: „en de mooiste tomaten”. Adora lachte eens tegen hem en knikte weer. Het wàs ook zo, dat kon iedereen zien, ze werkten altijd heel ijverig in hun groentetuin en ze had goed onthouden wat ze allemaal geleerd had over het kweken van groente en het verzorgen van de grond. Simbota was trots op zijn moeder, die hem zoveel leerde over dit alles. Als ze groente over hielden, deelde ze die altijd met de zieken in het dorp; dat maakte andere mensen jaloers en sommigen haatten haar, omdat ze een christen was. Adora had weinig echte vrienden in dit heidense dorp, sinds haar familie en haar man een paar jaar geleden door de koorts waren bezweken. „Maar u hebt mij toch”, zei Simbota, als hij merkte dat ze eenzaam en verdrietig was; dan glimlachte ze weer en deed haar best, haar zoon als een goed christen op te voeden.

Een hele troep kinderen en volwassenen kwam 's morgens

bij het kamphek, om hun waren te verkopen, en de kinderen genoten van de afleiding. Want ze hadden in hun dorp geen school, zoals in Takas, de heidense hoofdman wou geen zendingsonderwijzer toelaten; dus hielpen de kinderen hun ouders bij het werk, ze droegen bossen bamboe, of suikerriet, die aan de soldaten werden aangeboden, of mandjes met rijst of houtskool. Maar dan lieten ze het loven en bieden aan ouderen over en gingen kattedwaad uithalen; ze stalen alles wat ze maar te pakken konden krijgen; ze speelden verstoppertje tussen de trucks en waren zo lastig, dat de schildwacht hen vaak weg moest jagen. Dan vluchtten ze naar het bos en gingen jagen met hun pijl en boog, en vaak brachten ze iets mee van de jacht om thuis te eten.

Simbota hield ook van pretmaken, maar stelen deed hij nooit; hij had een groep vriendjes waarmee hij zich op een andere manier vermaakte. De mode van dit ogenblik was: krijgsdansen uitvoeren. Simbota was de leider van een dansgroep, ze hadden costuums gemaakt van boombast en bananenbladeren en oranje geverfde koorden; ze droegen fantastische wapens en maakten lawaai met ratels. Zo dansten ze bij het geroffel van hun trommels, prachtig in de maat, het was werkelijk de moeite waard ernaar te kijken. Er stond dan ook altijd een hele troep soldaten naar hen te kijken. Hun blote voeten joegen stofwolken op, en hun bruine lijven glommen van het zweet.

Simbota ging naar huis, na afloop van hun voorstelling; hij was erg in zijn nopjes. Vanavond zou er een stamvergadering zijn, daar wou hij ook wel heen. Maar moeder wou het niet hebben. „Nee”, zei ze, „dit zijn heidense bijeenkomsten, een christen kan daar niet heen gaan. Sinds vader stierf heeft de hoofdman al geprobeerd, je van me af te trekken, terug naar de oude gewoonten, maar ik wil het niet hebben”.

Simbota zweeg even, toen zei hij: „Goed moeder, ik wil al niet eens meer gaan”.

Zo bleven ze die avond samen in hun hut, en wilden geen deel hebben aan wat er gebeurde bij de stambijeenkomst. Daar werd veel te veel gedronken, tot de toverdokter ze allemaal naar huis zond, zeggende: „Hoor je de leeuwen niet brullen? Doe vannacht jullie deur goed dicht. De wacht moet zorgen, dat de vuren goed blijven branden”. Toen ging iedereen naar huis, onzeker op zijn benen.

In het kamp zaten Marc en zijn vrienden rustig met elkaar te praten. „Het is hier een gevaarlijke streck”, zeiden ze, „hoor die leeuwen in de verte nou eens te keer gaan”.

Ze geeuwden en zeiden: „Hou je mond, leelijkerds, ik wil slapen”. Toen gingen ze liggen en hoorden niets meer.

LEEUWEN

In de maneschijn stond een leeuw op een uitstekend rotsblok, ver boven het dorp, in de woeste bergen. Hij draaide zijn geweldige kop naar alle kanten. Hij snoof eens in de richting van het dorp, toen gromde hij, en op dat geluid kwam een andere leeuw uit het bos tevoorschijn. Door het bos gingen ze, over een vlakke, naar een poel waar de wilde dieren vaak kwamen drinken. Toen trokken ze weer verder, sluipend door het hoge gras tot vlak bij het dorp; daar lagen ze een hele poos doodstil en wachtten. Geen gehuil van hyena's, geen geblaf van honden, geen vuren van de wachters, alles was rustig. De leeuwen slopen voorwaarts, zorgvuldig van de ene dekking naar de andere.

Simbota schrok wakker: hij zag zijn moeder midden in de hut staan met een lang mes, een vaag licht van het smeulende vuur bescheen haar. Toen hoorde hij het ook: het zware ademen van een leeuw buiten de hut. Zijn hart begon van angst te bonzen, maar toch greep hij zijn speer. De leeuw gromde en een andere antwoordde hem. „Er zijn er twee!” fluisterde de moeder.

Een klauw krabde langs de deur. „Ik ga om hulp schreeuwen, doe mee, zo hard als je kan”. Ze schreeuwden samen. en meteen riep de dorpswachter terug.

„Gauw, blaas het vuur aan”, zei Adora.

Maar geschrokken door het lawaai, wierp de leeuw zich met alle macht tegen de deur. Tot hun ontzetting zagen ze die bezwijken. Adora sprong naar voren om haar lange mes in het lichaam van de leeuw te stoten, maar met een grauw sloeg hij haar neer, met één slag van zijn grote klauw. Simbota stootte zijn speer in de schouder van het dier,

maar ook hij kreeg een klap die hem tegen de grond sloeg.

Van alle kanten kwamen de mensen uit het dorp toelopen, maar de leeuw was al opgesprongen en naar buiten gierend. Een vreselijk gevecht ontstond, de wachter werd gewond, iedereen gilde, tot de leeuw de schrik te pakken kreeg en ineens in het bos verdween. Ze liepen hem nog na tot de rivier, maar raakten toen het spoor kwijt.

Toen Simbota weer tot bewustzijn kwam, hoorde hij gillen in de verte; de hut stond open, maanlicht stroomde naar binnen. „Moeder”, riep hij, maar er kwam geen antwoord. Toen zag hij bloed op de grond, daar lag ook zijn afgebroken speer, en in de deuropening het lange mes. Hij nam het lange mes op en rende naar buiten, roepend „moeder, moeder”.

* * *

In het kamp was intussen ook alarm gemaakt en de soldaten kwamen toesnellen. De sergeant-majoor was bekend als een knap jager. Hij nam Marc mee en trok de rivier over, naar het dorp toe. Daar was alles in opwinding, ze zagen het dorpshoofd op de grond liggen, zwaar gewond. Maar hij riep: „Gauw, ik heb een vrouw horen gillen!” Ze kwamen bij Adora's hut, die duidelijk liet zien dat hier gevochten was.

„De leeuw heeft de vrouw meegenomen” zeiden de omstanders, „het bos in, en de jongen is haar achterna”.

De beide militairen haastten zich langs een smal paadje, in de richting van het bos. De dorpingen bleven zenuwachtig bij de hutten. Na korte tijd hoorden ze de leeuwen. „Ik neem de eerste die we zien”, zei de sergeant-majoor, „de tweede is voor jouw rekening”.

Daar zagen ze de beide dieren! De eerste liet zijn prooi vallen en keek om, maar kon blijkbaar niet besluiten, weg te gaan, de andere sloop het ravijn in.

Marc ging hem achterna. De weg was moeilijk, hij kwam

maar langzaam vooruit. Toen hij de menseneter zag staan op een rots, hoorde hij achter zich het gewerschot van de sergeant-majoor, gevolgd door een hevig gebrul. Nu is het mijn beurt, dacht hij, legde aan en schoot. De leeuw opende zijn grote muil en het geluid was angstjagend; nog eens en nog eens schoot Marc, toen werd het stil.

De sergeant-majoor kwam toelopen: „mooi geschoten!” zei hij. „U ook”, antwoordde Marc, „maar hoe is het met de vrouw?”

„Ik ben bang, dat ze stervende is, maar ik wou eerst zien hoe het met jou was”. Samen gingen ze terug; Adora had diepe wonden, ze was niet meer te redden.

Marc hoorde dichtbij nog iemand een kreet van pijn slaan. Hij ging op zoek en vond Simbota, onder een boom liggend, het mes nog in de hand. Hij had veel bloed verloren zag Marc; hij trok zijn eigen hemd uit, wikkelde de jongen er in en droeg hem in zijn armen naar de sergeant-majoor.

Dragers uit het kamp en een dokter kwamen hen al tegemoet met een brancard, en achter hen dromden de dorpelingen samen, gewapend met speren en bijlen. Ook de jongens waren er, van Simbota's dansgroep, met hun eigengemaakte wapens, waarmee ze wel vaak op muizen hadden gejaagd, maar nooit op leeuwen.

De militaire dokter schudde zijn hoofd, toen hij Adora zag. „Geen hoop meer. Leg de jongen maar op de brancard”. Maar toen Marc hem wou neerleggen, klemde Simbota zich zo krampachtig aan hem vast, dat hij hem maar in zijn armen verder droeg.

De dokter, die zendeling was, kende de Afrikaners goed; hij had een tijdlang in Abessinië gewerkt, in het begin van de oorlog; nu had hij het beheer over dit kleine hospitaal in het soldatenkamp. Maar onder alles door bleef hij zendeling en ieder die met hem in aanraking kwam, voelde dat heel goed.

„Wel, dit is dus nu jouw taak”, zei hij vriendelijk tegen Marc; en Marc droeg de jongen de hele weg terug naar het kamp. „Hou je flink, Simbota”, fluisterde hij. Toen ze door het dorp kwamen, liet de dokter de draagbaar, waarop Adora lag, stilhouden. Hij zag, dat ze stierf, hij kon niets meer voor haar doen. Toen knielde hij neer op de grond naast de baar, en bad: „Heer, onze God, neem haar nu in uw hoede en neem haar op in uw koninkrijk. In de naam van Christus, onze Heer. Amen”.

MARC NEEMT EEN BESLUIT

In het hospitaal gekomen, legde Marc de jongen op een bed en ging buiten zitten wachten. Na een poosje kwam de wacht hem een mok thee brengen, die hij dankbaar opdronk. „We zullen je dadelijk laten weten, wat de dokter over de jongen zegt”. Daarna was Marc weer alleen.

Vermoeid door de avonturen van de nacht, viel hij daar op de drempel in slaap en werd pas wakker, toen het al licht was. Voor hem stond een officier die er heel zelfvol-daan uitzag.

„Wat moet die kerel hier?” vroeg hij aan zijn sergeant, maar die wist het niet.

„Hij hoort hier niet te liggen”, zei de officier weer, „hij zit onder het bloed, zeker weer gedronken en gevochten”.

Marc was nu helemaal wakker. „Het spijt me, luitenant, ik ben.....”. Maar de luitenant wou niet luisteren. „Hou je mond, ik heb niks met je praatjes te maken. Sergeant, breng hem in de cel”.

„Neem me niet kwalijk, Luit”, begon Marc weer, maar die keerde zich om en keurde hem geen aandacht meer waardig. De sergeant bracht hem dus in de cel. „Je kon je beter wat opknappen, voor de wachtcommandant je laat roepen”, zei die.

Inderdaad zag Marc er erbarmelijk uit, vol vuil en bloed. Er stond een kom met water in de cel en Marc probeerde zo goed mogelijk zichzelf een beetje toonbaar te maken. Toen ging hij op de vloer zitten en dacht er over, hoe het met Simbota zou gaan, terwijl hij door de tralies naar de blauwe morgenlucht staarde. Daarna viel hij opnieuw in slaap.

Toen de deur openging, werd hij weer wakker en werd

Ze vonden hem, zittend achter een hut.

naar de wachtcommandant gebracht. Tot zijn verbazing schudde die hem de hand en zei: „Ik heb net van je nachtelijke tocht gehoord, gelukgewenst met je goede resultaten; die leeuwen hebben de mensen al heel wat ellende bezorgd, de hele bevolking zal je dankbaar zijn”.

„Het was de sergeant-majoor”, zei Marc bescheiden.

„Jullie deden het samen. En wat dat andere betreft, je begrijpt, dat het tegen de orders is, op de stoep van het ziekenhuis te slapen, laat dat niet weer gebeuren”.

„Nee, commandant”.

„Nu, goedendag dan”.

Marc's vrienden stonden buiten op hem te wachten. Ze lachten: „Waar zat je toch, alweer op de leeuwenjacht? We hebben je het hele kamp door gezocht”.

„De sergeant-majoor heeft ons uitgestuurd om je te zoeken, we gaan vandaag verder, dus we mochten niet zonder je terugkomen”.

„Nu, je hebt me nou”, zei Marc.

„Hier is je rode bloem. Hij is wel verlept, tot mijn spijt”.

„Ja, maar het geeft niet, ik zal hem toch maar weer op mijn hoed steken. Hij brengt ons immers geluk?”

Toen vroeg hij, wat hem de hele morgen al had dwars gezeten: „Hoe is het met de jongen?”

Maar niemand wist het. Dus gingen ze terug naar het hospitaal. Maar de wacht wist van niets, de nachtwacht zou het wel weten, maar die was er nu niet meer. In elk geval, er was geen jongen meer in in het hospitaal. Wel het dorps-hoofd, die was ook erg gewond.

„Ja, maar het gaat ons om de jongen. Waar is die dan nu heen?”

De wacht kon hen er niet verder over inlichten, dus gingen ze met elkaar naar het dorp, over de rivier, en ondervroegen iedereen die ze tegenkwamen. Toen vonden ze hem, zittend achter een hut, hopeloos bedroefd. Ze hadden hem

verbonden en te eten gegeven in het hospitaal, maar wat moest er nu verder van hem worden?

„We moeten doen, wat we kunnen”, zei een van de soldaten, „zou er geen nette vrouw zijn in het dorp, die voor hem zorgen wil?”

Ze vonden er een, die wel wilde, als ze er maar voor betaald werd. De soldaten legden alle geld bij elkaar, dat ze konden missen en gaven het aan de vrouw. Maar de jongen stond, tegen Marc aangedrukt, te schreien. „Laat me niet alleen; neem me mee”. De soldaten legden hem uit, dat ze dat niet konden doen. Op het laatst werd er een ongeduldig en zei: „Kom, vooruit nou, Marc, het wordt onze tijd”. Marc probeerde de armen van Simbota los te maken. „Wees nu dapper, je weet toch dat de Heer Jezus voor ons allemaal zorgt? Je moet zeggen: Heer Jezus, ik behoor U toe, help mij en bewaar mij voor alle kwaad, en breng me aan het eind gelukkig bij mijn moeder in de hemel. Kan je dat zeggen? Ja? Ik zal ook aan je denken en zeggen: God zegen de kleine jongen. Zo, lach nou 'es als afscheid tegen de soldaat?”

Maar Simbota huilde bitter, toen de vrouw hem 'meenam.

* * *

Tong! Tong! sloeg de meester van het Takas-dorp op de ijzeren stang, die voor schoolbel diende. Maar alweer wilden de kinderen niet luisteren. Meester keek de weg af, toen lachte hij en zei: „Aha!”

Want wat kwam daar in de verte aan? Een auto, die iedereen kende.

„Jemina; Jemina!” riepen de kinderen, want zo heette de auto van de zendeling. De meester ging hem nu ook tegevoet.

De auto was vol bijbels en gezangboeken, die waren

voor de soldaten bestemd, de zendeling was op weg naar hun kamp.

„Ik kom gauw weer bij jullie”, zei hij tegen de kinderen. Maar Marita, het dochtertje van de meester, hield zijn hand vast. „Wat is er, Marita? Wou je iets?” Maar het meisje was te verlegen om te antwoorden.

„Wou je misschien meedelen?”

Ze antwoordde niet, maar toen hij het deurtje opendeed, klom ze vlug in de auto.

„Vindt u het goed?” vroeg hij aan haar vader en die knikte.

Toen Jemina het hek voor het kamp indraaide, stonden Marc en zijn vrienden juist aangetreden voor het vertrek. De zendeling had nog maar juist tijd om zijn boeken uit te delen. Wat waren ze daar blij mee. „We hebben alweer geluk, zie je wel?” zeiden ze.

Marc kwam ook een boek in ontvangst nemen, verbaasd stond hij ineens stil en keek naar Marita: „Daar heb je dat meisje, dat mij de rode bloem heeft gegeven!” Gauw haalde hij zijn ransel, zocht er een paar biscuitjes uit en gaf die aan het kind. Toen lachten ze tegen elkaar en waren beste maatjes. „Dank u wel voor de boeken”, zei Marc toen, „we zullen ze meenemen, overal waar we heen gaan”.

Er klonk een fluitje, het sein, dat het konvooi vertrekken moest. Op dat ogenblik kwam een klein figuurtje dwars over het veld naar hen toe; het was Simbota, hijgend en bevend, met een pakje in zijn hand.

„Laat me niet achter!” riep hij, „nu moeder dood is kan ik hier niet blijven, neem me toch mee”.

Toen kwamen er nog meer mensen uit het dorp en zeiden: „De jongen heeft hier geen vrienden, neem hem toch mee”. Zelfs de vrouw, die op hem zou passen bracht het geld terug en zei: „Ik kan hem niet houden, hij wil niet”.

Ze hoorden de sergeant-majoor roepen: Instappen! In-

stappen!" Marc keek radeloos om zich heen, wat kon hij doen?

Ineens wist hij het, hij pakte Simbota bij de hand, rende naar de auto van de zendeling en riep: „Wilt u op deze jongen passen? Hier is wat geld, we zullen later meer sturen. U wilt toch wel voor hem zorgen?"

„Ja, ik zorg voor hem", zei de zendeling. Meer kon hij niet zeggen, want het konvooi zette zich in beweging, Marc moest rennen om zijn eigen truck nog in te halen, hij greep de achterkant beet, de kameraden hesen hem naar binnen, en daar lag hij languit op de bodem, hijgend naar adem. Toen draaiden ze een hoek om, en voor Marc weer over-eind was gekrabbeld, was het kamp al uit het gezicht.

Simbota stond met tranen in zijn ogen de stoet na te kijken: toen voelde hij de arm van de zendeling om zijn schouders. „Kom, wij stappen ook weer op", zei die. „Ga jij maar naast Marita zitten".

Zo zaten de beide kinderen op de voorbank van de auto, terwijl ze naar Takas reden. Marita praatte honderd uit, maar Simbota voelde zich te ongelukkig om antwoord te geven. Als meneer Rowland, de zendeling, tegen hem sprak, kon hij helemaal niets zeggen.

Het werd onderwijl donker, de lichten werden aangestoken, en ineens zagen ze in die lichtbundels een luipaard, midden op de weg. Marita schrok er van. „O, kijk toch eens?" Toen gilte Simbota, hij voelde zich ziek en ellendig. „Hij zal me opeten!" riep hij.

Maar Meneer Rowland zei rustig: „We zijn hier veilig, we zullen een beetje langzaam rijden, dat we hem goed kunnen bekijken. Is het geen prachtige luipaard?"

„Ja", mompelde Simbota, en deed zijn ogen dicht, al zijn moed was weg. De luipaard draaide zijn kop om en verdween in het bos. Daarna kropen de kinderen zo dicht mogelijk tegen meneer Rowland aan, en Simbota hield zijn

ogen zolang dicht, tot Marita zei: „Nu kan je ze wel weer open doen”. Toen deed hij èèn oog open en zag dat er niets meer op de weg te zien was, daarop ging ook zijn tweede oog open. Marita glimlachte tegen hem, daarom dacht hij dat hij maar eens iets tegen haar zeggen moest; hij kuchte eens en vroeg toen: „Wil je me alsjeblieft je naam zeggen?”

Marita lachte. „Wat praat je grappig. Zeg dat nog eens?”

Dat deed hij en zij antwoordde op een even beleefde toon: „Mijn naam is Marita Madella”.

„O”.

„Wou je nog wat weten?”

„Ja. Hoe zei je straks ook weer dat deze auto heette?”

„Jemina”.

„O”.

Het was al helemaal donker, toen ze in Takas aankwamen, het avondmaal stond klaar op de tafel bij meester Madella. Iedereen zat juist rondom te tafel, toen het getoeter van Jemina en het knarsen van de remmen hen op deed springen. En daar kwam Marita binnen hollen. „Moeder! We hebben een jongetje meegebracht”.

Meester Madella ging de zendeling tegemoet om hem binnen te nodigen. Maar eerst nam meneer Rowland hem terzijde en vertelde alles over Simbota. „Zou hij hier vannacht kunnen blijven? Hij is ziek en heeft verzorging nodig”.

Daarop droegen ze Simbota naar een klein kamertje, waar een bed voor hem op de grond werd gespreid, op Afrikaanse manier. Hij rilde ineens van de koorts. Daarom gaven ze hem medicijnen en iets warms te drinken, en Marita's moeder bleef naast hem zitten tot hij insliep. Toen pas ging iedereen aan tafel, de zendeling ook. Meester Madella bad het tafelgebed en daarna vertelde Marita alles over haar avonturen aan haar zusje Loeloe, terwijl de ouderen overlegden, wat er met Simbota moest gebeuren. Na tafel wer-

den de meisjes vlug naar bed gestuurd. „Maar zachtjes”, zei moeder; „om de jongen niet wakker te maken”.

Ze zaten nog een tijdlang buiten, in de maneschijn, en besloten, dat de familie Madella de jongen als een eigen kind zou aannemen. De zendeling was daar zo blij om, dat hij hardop bad met hen, dat God zijn zegen hierover zou willen geven en liefde in dit huis doen wonen.

Toen namen ze afscheid, meneer Rowland klom in de wagen en reed weg in het maanlicht.

HET DORP TAKAS

Simbota werd de volgende morgen verbaasd wakker; de koorts was weg, hij voelde zich veel beter, maar waar was hij? Moeder was er niet, de soldaat Marc was er ook niet, en dit was een kamertje, dat hij nog nooit gezien had. Het was schoon en wit gekalkt, aan de muur hing een houten kruis; door het open raam kwam een geur van bloemen naar binnen. Daar was iemand aan het zingen en hij herkende een gezang, dat zijn moeder graag zong. Wie zou dat zijn?

Ineens schrok hij hevig: daar, in de hoek, krulde zich een slang, die hem aanstaarde. Hij kon van schrik niet bewegen. Maar juist ging de deur open, en meester Madella kwam binnen. De slang kroop achteruit en keek naar die verdachte nieuwe figuur in de kamer.

„Blijf stil liggen, Simbota, dan haal ik een stok”. Hij wist zelf ook, dat het in gevaar meestal het veiligst was, doodstil te blijven. Toch leek het hem lang, tot de meester terugkwam, zijn stok ophief en de slang meteen een dodelijke slag op de kop toebreacht. Het gladde lichaam bleef nog kronkelen, maar op het laatst scheen het te denken, dat leven zonder kop ook niet de moeite waard was; het kronkelen hield op, de slang was dood.

„Goeie morgen”, zei meneer Madella toen rustig, „Ik ben blij dat je er wat beter uitziet, maar je mag nog niet opstaan”.

Simbota was er zeker van dat hij grauw zag van angst, maar hij wou het niet laten merken en hoopte, dat men niet kon zien, hoe hij beefde onder zijn deken. „Goede morgen, meneer”, zei hij met een klein stemmetje.

's Middags, toen het warm was buiten, lag Simbota

onder de schaduw van een boom en voelde zich weer gezond worden. Als hij zo rondkeek, leek Takas hem een aardige plek. Er stond een kring van hutjes rondom een grote vijgeboom, een oude man veegde netjes de grond. Hij grijnsde eens tegen Simbota, nam een snuifje, en ging daarna weer door met vegen.

Aan de andere kant stonden manggabomen, waaronder een paar vrouwen bezig waren hun graan te stampen met zware houten stampers. Op de maat zongen ze een liedje over het werk, dat ze bezig waren te doen.

Tamme duiven vlogen rond, zochten om eten en vlogen af en aan, naar de strodaken van de hutten, waarop apennoten te drogen lagen. Soms trippelden ze om Simbota heen, ze waren helemaal niet bang. Konijntjes huppelden er ook rond en verdwenen in de holletjes onder de graanschuur. Duiven en konijnen, dat waren voor Simbota dieren om op te jagen en dan op te eten; hij keek naar hen als een wild dier dat loert op zijn prooi.

Toen hoorde hij de schoolbel luiden en toen de stemmen van kinderen, die met elkaar een gezang aanhieven. Dat was iets nieuws voor hem, want hij had nooit in een christendorp gewoond, met een school, waar kinderen met elkaar leerden lezen en schrijven en gezangen zongen.

Na een tijdje viel hij weer in slaap, en toen hij wakker werd, was de school uit en de kinderen gingen naar huis. Een paar jongens bleven bij Simbota staan en praatten tegen hem. Toen gaf èen van hen hem een vel papier, wat hem een beetje in de war bracht, want hij wou niet bekennen, dat hij niet lezen kon. Deze jongens weten een boel meer dan ik, dacht hij, en zei toen: „Ik zal meester Madella vragen of ik ook op school mag”.

„Doe dat”, zeiden de jongens, „je zult het vast prettig vinden, het is een fijne school”.

Zo gebeurde het, dat Simbota elke dag mee naar school

ging, zodra hij beter was. Maar hij vond het beste van school toch de vrije dagen, waarop hij kon gaan jagen en laten zien dat hij dat beter kon dan de andere jongens uit het dorp. Soms ging hij er ook met andere jongens op uit om verre ontdekkingsstochten te maken; ze volgden de rivier, kropen in grotten, en hoopten dat ze zo wel bij de grote Oceaan zouden komen. Maar zover kwamen ze nooit.

Op een van die tochten beleefden ze een hachelijk avontuur. Ze waren verder gegaan dan ooit en werden moe en dorstig, toen ze een dorpje zagen, waar ze meenden wel te kunnen uitrusten voor ze de terugtocht aanvaardden. Maar dat viel tegen! Het dorp lag op een rots die over de rivier hing. Het zag er uit, of er vroeger een soort van vesting was geweest. Toen ze dichtbij kwamen begonnen de honden luid te blaffen, waarop de mensen te hoop liepen, die gewapend met stokken, de jonge onderzoekersreizigers in het nauw dreven tussen het dorp en de overhangende rots. Zouze hen in de rivier willen jagen?

Toen nam Simbota de leiding; hij zond èèn van de jongens uit om te kijken of ze ergens naar beneden konden springen op het strandje en dan de rivier oversteken. Onderwijl begonnen de dorpelingen met stenen te gooien, èèn trof Simbota tegen zijn wang. Het bloed liep over zijn gezicht. Toen kwam de verkenner terug en zei: „Op èèn punt kunnen we op het strand springen, maar het water ziet er gevaarlijk uit, er konden wel krokodillen in zijn”.

„Daar kunnen we ons niet aan storen”, zei Simbota, „als je schreeuwt en met het water plast worden de krokodillen wel bang, we moeten het proberen”.

„Nou!” riep hij. Hij greep een pijl en boog, ze sprongen tevoorschijn van achter het muurtje, en haastten zich naar de plek, die hun gewezen werd. Simbota liep achteruit en schreeuwde: „Scheid uit met gooien, of ik zal je die knotsen uit je handen schieten”.

Maar de dorpelingen, die de groep zagen hollen, en Simbota alleen achterblijven, begonnen opnieuw. Een hond stooft grommend op hem af, maar meteen schoot Simbota zijn pijl af. Met een gehuil sprong de hond omhoog en viel toen dood neer.

Simbota had meteen al een nieuwe pijl op zijn boog. Hij schreeuwde: „De eerste, die dichterbij komt, vergaat het net zo!” De leider zwaaide zijn knots boven zijn hoofd en kwam toch naderbij. Simbota mikte: de pijl drong precies in zijn arm, zodat hij de knots moest laten vallen. Een ander trok de pijl er uit, daarna waren ze meer dan ooit besloten de jongen te krijgen. Maar Simbota had van dat ogenblik gebruik gemaakt om naar de klip te rennen, hij sprong naar beneden en meteen de rivier in, de honden op zijn hielen.

De jongens, die al aan de overkant waren, gilden, en ineens zag Simbota een krokodil tevoorschijn komen. Hij wist hem te ontwijken en de krokodil wierp zich op een hond. Simbota haastte zich met al zijn kracht naar de overkant en werd juist door zijn makkers op het droge getrokken, toen de krokodil op het punt stond, hem te grijpen.

Ze renden tegen de hoge oever op, ze waren gered!

Toen ze uitgerust waren van dit vreselijke avontuur, liepen ze naar huis terug. Het was al avond, de maan scheen toen ze daar aankwamen, doodop maar met grote voldoening in hun hart om het avontuur van die dag. Simbota legde zijn pijl en boog vlak naast zich, toen hij ging slapen.

Was dat niet veel beter dan in school zitten en leren? Op een dag, toen Marita vroeg, of hij mee naar school ging, schudde Simbota zijn hoofd en zei: „Praat me niet van school, ik weet nou genoeg”.

Meester Madella en zijn vrouw waren hartelijk en de meisjes waren ook aardig, maar hun gebabbel verveelde hem, hij luisterde er maar niet naar.

Maar ineens hoorde hij Marc's naam. „Ik kende hem het eerst”, zei Marita tegen haar zusje „dus hij is mijn vriend en van niemand anders”.

Dat was meer dan Simbota kon verdragen. „Marc is *mijn* vriend”, zei hij hard. Maar Marita schudde haar hoofd. „O nee, ik gaf hem een rode bloem om op zijn hoed te zetten, heb je dat niet gezien?”

„Ik weet er niks van”, zei Simbota, „en al gaf ik hem niks, dan is hij toch mijn beste vriend”.

„Hij is van mij!”

„Niet waar”.

„Ik kende hem het eerst”.

De ruzie liep hoog op, Simbota werd helemaal heet van binnen en schreeuwde: „Marc is van mij, ik verlang naar hem, elke dag, ik verlang naar niemand anders. Alleen naar Marc!”

Marita lachte schamper, waardoor de jongen zo kwaad werd, dat de twee meisjes verschrikt wegliepen. Simbota, achter hen aan, zag niet de grote jongen met een mand eieren op zijn hoofd en botste tegen hem op, zodat de eieren op de grond vielen.

„Sufferd! Kan je niet uitkijken!”

„Kan jij niet uit mijn vaarwater blijven?”

De jongens balden hun vuisten en het gevecht was in volle gang.

Al gauw stonden alle dorpsjongens er om heen: dat was een opwindend gevecht!... Toen Simbota tot zichzelf kwam, lag hij op de grond en zijn tegenstander stond over hem heen. Hij was verslagen.

Hij slikte eens en zei toen: „Klaar, afgelopen”.

„Goed”, zei de andere jongen, „klaar, afgelopen”.

Toen stond Simbota op ze gingen elk een kant op. Marita riep hem, maar Simbota keek niet om en liep door. Hij schaamde zich, om weer naar het huis van meester Ma-

Hij botste tegen hem op.

della terug te gaan, hij liep door en in zijn hart was een schrijnende pijn om Marc, zijn vriend. Hij ging zitten, tussen het hoge gras boven op een heuvel, en staarde voor zich uit.

Toen het donker werd en hij niet kwam opdagen, vertelde Marita schreiend alles aan haar ouders. „Het was om Marc”, zei ze.

Haar vader luisterde ernstig naar het hele verhaal. Toen zei hij: „Je moet hem Marc overlaten, mijn kind. Hij heeft geen vader en moeder, jij wel, hij mist zijn vriend zeker erg. Nu moeten we hem zoeken en weer thuis brengen”.

Een vrouwtje, dat gras was gaan snijden, vertelde, dat ze hem op een heuvel had zien zitten. Maar toen meester Maddella daar aankwam, was Simbota er niet meer.

MASCOTTE VAN DE TROEP

Toen de zon opging, liep Simbota voort, langs de stoffige weg. Ik wil Marc vinden, zei hij telkens tot zichzelf en dan slofte hij maar weer verder. Een vrouw in een dorp, waar hij door kwam, gaf hem wat te eten, dat gaf hem weer nieuwe moed. Hij wist wel niet, waar Marc was, hij had alleen een papiertje, waar hij zijn naam en zijn regiment had opgeschreven, maar hij was zeker hem te zullen vinden. Hij liep langs de grote weg, waarvan alle mensen zeiden, als hij er naar vroeg:

„Ja, dit is de weg, waar de soldaten langs komen”.

Na drie dagen zag hij een klein konvooi, dat stopte om water in te nemen. Niemand lette op de kleine jongen, die achter de struiken naar hen stond te gluren en achter op een truck klom, toen ze wegrede.

Toen de soldaten hem ontdekten, wisten ze niet, wat ze met hem moesten doen. Simbota liet hun het papier zien, maar ze schudden hun hoofd, ze wisten niet waar Marc zou kunnen zijn. Toen ze in een kamp kwamen, gaven ze hem eten en zeiden, dat hij weg moest gaan. Maar zo liet Simbota zich niet weggagen, hij verstopte zich weer en klom in een andere truck, voor ze weer verder gingen.

Ze reden de hele nacht door en pas de volgende morgen werd de jongen ontdekt. Hij liet weer zijn papiertje zien, en een van de soldaten zei: „Dat is mijn regiment”. Toen vond de korporaal, dat hij ook maar op de verstekeling moest passen.

„Gooi me er niet uit”, smeekte Simbota, „ik woon ver weg in het zuiden, ik hoor hier bij niemand, alleen bij Marc en daar wil ik heen”. Hij had tranen in zijn ogen, en de

jonge soldaat zei: „Het is goed, als je bij dat regiment hoort, dan moet je je maar bij mij aansluiten. Misschien ben je een mascotte?”

De anderen grinnikten, ze hadden wel gehoord van regimenten, die een geit als mascotte meevoerden, maar nooit een jongen. Maar ze stemden erin toe, dat ze hem in hun truck zouden verbergen en niemand iets over hem vertellen.

Zo reden ze voort, dag na dag, steeds verder van het dorp Takas. Langzamerhand lekte het toch uit, dat in truck nummer 5 een mascotte was, die Simbota heette. Op een dag hoorde de bevelvoerende officier er ook van.

„Korporaal”, zei hij, „heb je een mascotte bij je?” Simbota maakte zich zo klein mogelijk in een hoek van de wagen.

„Ja luitenant”, zei de korporaal en verwachtte het ergste.

„Een mascotte van dit regiment?”

„Ja, luit. Nee, luit, ik geloof het wel, ik weet niet”.

De officier was verwonderd. „Zo, weet je het niet? Weet je bij welk bataljon hij hoort?”

„Bij mijn bataljon, luit”, zei de jonge soldaat dapper.

„Goed dan, zorg er voor dat hij goed gevoed wordt. Je had dat eerder moeten melden”.

„Ja luit. Ik zal hem voortaan meenemen op rapport, luit”.

„Is het een hij? We hebben wel vaak een geit gehad als mascotte maar nooit een bok”.

„Het is een hij, luit”.

„Nou, goed. We gaan door”. En het konvooi ging weer op weg.

„Wat nu?” vroeg de korporaal.

„Niks, gewoon doorgaan”, zei de soldaat vrolijk.

„Dacht de luitenant dat het een geit was?”

„Blijkbaar wel”.

„En wat nu?”

„Nu denkt hij, dat het een bok is”.

De soldaten begonnen te lachen en zeiden tegen Simbota:
„Nou, jong, nou moet je voor bok leren. Als de luitenant
weer komt, moet je bèè zeggen”.

Te middernacht kwamen ze in een groot kamp. Na een
poosje kwam een oude soldaat met een bril op hun tent
binnen, en keek zoekend rond.

„Ik kom voor de regiments-mascotte”, zei hij.

„Neem dan Simbota maar mee”.

„Simbota? Ja, dat zeiden ze, maar ik dacht dat het een
geit was”. Hij keek de jongen eens aan en zei: „Ik ben kor-
poraal Danny. Ik ben mijn hele leven soldaat geweest, al
van 1899 af, toen ik niet groter was dan jij nu”.

„Ja meneer”, zei Simbota beleefd.

„Ik ben hier bij de staf, zie je. Ze hebben me hard nodig,
eigenlijk kunnen ze niets gedaan krijgen zonder mij. Kom
maar met mij mee, jongen. Een geit, ha,ha!”

Ze gingen van het ene bureau naar het andere, niemand
wist raad met Simbota. Een sergeant veronderstelde, dat hij
wel een vermoemde geit zou kunnen zijn en maar naar het
kamphok gebracht moest worden om te slachten, maar dat
wou Danny niet doen. Tenslotte kwamen ze bij het kantoor-
tje van de veldprediker en Danny vertelde weer het hele ver-
haal. Simbota voelde zich ellendig, zo rondgeleid te worden
als een geit, in zijn vuile, gescheurde kleren; bovendien kon
hij de taal, die ze hier spraken, niet verstaan. Maar toen
hoorde hij opeens, hoe de veldprediker hem in zijn eigen taal
aansprak en aan hem vertelde Simbota toen alles, over de
leeuwen die zijn moeder gedood hadden en over Marc, en
weer deed zijn hart pijn van eenzaamheid.

„Ik wil bij Marc zijn”, zei hij nog zachtjes.

De predikant knikte. „Je zult hem zien”.

„Gauw?”

„Ja mijn jongen, ik zal hem nog vandaag voor je vinden”.

Toen ging de veldprediker op zoek, langs de bureaux van het kamp, om overal te vragen of ze iemand kenden, die Marc heette. Intussen kreeg Simbota een bad, terwijl een adjudant kwam vragen, of de mascotte nu een geit of een jongen was, en bij welk regiment hij nu hoorde? Het hele kamp praatte er over, zei hij, en het laatste gerucht was nu, dat het een jonge olifant was.

Toen ging de deur open en de predikant kwam binnen, gevolgd door een soldaat. Dat was Marc! Met de officieren werd nu overeengekomen, dat de jongen bij Marc mocht blijven, totdat het regiment over zee zou gaan, naar het oorlogsterrein in het verre oosten.

Het grappige gezicht van de oude Danny met zijn bril op, keek om de hoek. „Simbota, heren!” meldde hij correct. De jongen, schoon gewassen en gekleed, kwam binnen. Hij zag Marc niet dadelijk, wel de andere heren, die tegen hem spraken. Toen stonden die op en gingen weg en Simbota bleef alleen met de lange soldaat, die achter hem stond.

„Simbota!” zei die zacht. Het volgende ogenblik had Simbota zich in zijn armen geworpen, en klemde zich vast alsof hij hem nooit meer los wou laten. Hij zei: „Dit is voor altijd en altijd, amen”.

Zaterdagmorgen, in Takas, was er geen school en op die dag werkte meester Madella op zijn stukje grond, terwijl Marita en haar zusje Loeloe om hem heen speelden. Toen meester Madella even rustte van het spitten, hief hij het hoofd luisterend op en vroeg: „Horen jullie ook een auto?”

Marita hield op met spelen en riep: „Ja, het is Jemina!” en zonder dralen rende ze het veld over, naar de weg, waar meneer Rowland juist zijn auto stopte. Hand in hand met de zendeling kwam ze naar huis toe. Loeloe, die ook toegelopen kwam, werd op zijn schouders genomen.

Hij zag Marc niet dadelijk.

„Kan ik hier overnachten?” vroeg de zendeling. Dus werd dadelijk een logeerbed in orde gebracht, terwijl Marita en Loeloe van vreugde dansten. Natuurlijk kwamen er meteen gasten om de zendeling te begroeten, eerst het dorps hoofd en toen nog een hele groep dorpsbewoners, die in de handen klapten om hem welkom te heten op Afrikaanse wijze.

Moeder Madella zette vlug thee en iedereen zat bijeen onder de veranda om te horen, wat voor nieuws de zendeling te vertellen zou hebben.

„Ik heb een brief, over Simbota”, zei hij, „zal ik hem voorlezen?”

Dat vond iedereen prettig, dus begon hij het verhaal van de veldprediker voor te lezen. Er zaten ook briefjes in van Marc en van Simbota zelf.

Marc schreef: „Het is net een droom voor me, dat de jongen nu veilig hier is. Wees niet al te boos op hem, dat hij is weggelopen. Het was niet omdat meester en mevrouw Madella niet vriendelijk waren, integendeel, Simbota zegt, dat hij veel van u allemaal houdt, maar hij verlangde zo verschrikkelijk naar mij. Dat is natuurlijk nogal dwaas en dat begrijpt hij nu zelf ook. Heel binnenkort ga ik weg, over zee, en dan moet ik hem toch weer achterlaten. Het is natuurlijk onmogelijk hem die hele lange weg weer terug te sturen, daarom zal onze veldprediker, die zoveel voor ons doet, zorgen, dat hij een plaats krijgt op een zendingsschool hier dicht bij, daar zal hij blijven, tot ik weer terug kom. Simbota wil hier op mij wachten en intussen proberen een man te worden. De zendeling zal hem leren een goed soldaat van Christus te worden, het is mijn wens dat hij dat wordt, en ik ben er zeker van, dat u dat ook voor hem zoudt wensen”.

Voor Marita was er een stukje apart: „Aan het meisje, dat mij de rode bloem gaf”, dat luidde:

„Ik ben erg blij, dat ik je kan vertellen, dat het goed

gaat met Simbota. Hij gaat nu naar een grote zendingsschool, waar een modelboerderij bij hoort. Simbota zegt, dat hij daar hard wil werken, want hij wil later boer worden.

Daar ben ik blij om, want God heeft de goede aarde aan ons gegeven en Hij heeft goede en knappe mensen nodig om daar voor te zorgen. Ik hoop, dat het je goed gaat, ik wens je veel geluk en blijdschap."

En dan was er ook iets, dat Simbota zelf wilde sturen, hij kon wel niet schrijven, maar hij had, staande aan de schrijftafel van de veldprediker, tekeningen gemaakt voor zijn vrienden, en hij had uitgelegd aan de predikant, wat het allemaal voorstelde. Dus had die er bij geschreven: Dit is een konvooi. Al mijn vrienden hebben vrachtauto's. Dit is mijn auto, vooraan, om de weg te wijzen. Iedereen komt naar mijn nieuwe huis kijken, dat is een boerderij, zie je wel?

Dit vertelde de zendeling dus allemaal aan zijn Afrikaanse vrienden, die blij waren met het goede nieuws. Die avond zat Marita op zijn knie en bekeek de mooie tekeningen, die Simbota had gemaakt.

„Ik trouw later met een boer”, zei ze.

PARADE

Simbota genoot van dit nieuwe leven, in dat uitgestrekte soldaten kamp, met mensen uit Kenya, Oeganda, Tanganyika, Nyassaland, Rhodesia en nog verder uit West Afrika. Hij kende al gauw iedereen uit Marc's bataljon, hij zag Marc dikwijls, en 's avonds nam korporaal Danny hem mee naar zijn slaapkamertje, naast dat van de veldprediker. Hij was overdag de assistent van de oude man, liep met boodschappen van de veldprediker naar hier en daar, en hielp Danny bij alle klusjes, die zijn aandacht vroegen.

Als er niets te doen was, leerde Danny hem van alles over de militaire voorschriften en Simbota marcheerde met het hoofd omhoog en zwaaiend met zijn armen, zoals de soldaten bij een parade doen. Rechts-òm! commandeerde Danny en hij volgde prompt ieder bevel op.

Soms kwam Marc 's avonds nog even bij zijn bed zitten, terwijl Simbota zijn avondgebed opzei. Dan sliep hij in en werd nooit wakker, vòòr de reveille geblazen werd, en Danny hem kwam roepen voor een nieuwe dag.

Op een morgen was er beweging in het kamp, want het gerucht ging, dat op de verjaardag van de Engelse koning een generaal zou komen, dus moest er dan parade gehouden worden. Iedereen had het opeens druk en Simbota draafde door het kamp met allerlei boodschappen.

„Waar gaat het toch over?” vroeg hij aan Danny, en die zei ernstig: „Het gaat over de verjaardag van de koning”.

Die avond was er een fuifje voor Simbota, bij Marc en zijn vrienden. Ze zeiden: „Jongeman, jij moet met ons mee marcheren op de parade, jij bent nu ook een soldaat”.

„Maar ik wil geen soldaat zijn”, zei Simbota, „ik wil boer worden”.

„Dat gebeurt ook, vast”, zei Marc. „Ik vind het zelf ook niet zo erg prettig om soldaat te zijn, maar dat moet nu eenmaal ook gedaan worden”.

Dus brachten ze hem bij de kamp-kleermaker, een man met èèn been, die hem de maat nam en zei, dat hij twee dagen later terug moest komen.

En daar lag het al voor hem klaar: een mooi khaki uniform met koperen knopen en ook een kleine hoed met een blinkend wapen erop.

„Wel”, zei de kleermaker, „zie je er nou niet fijn uit? Om trots op te zijn”. Nu, dat was hij ook.

De dag van de parade verliep voor Simbota als een droom, hij begreep er niet veel van, maar toen de mannen een oud strijdlid aanhieven en de commandant een bevel deed klinken, marcheerde hij dapper voorop, een prachtige staf van zwart ebbenhout in de hand. Marc keek er met plezier naar, hoe de jongen daar zo waardig vooraan stapte. De generaal, voor wie ze paradeerden, glimlachte ook en prees dit bataljon in het bijzonder.

De dag daarop kregen ze allemaal een dag vrij, en Marc en Simbota gingen al vroeg op stap, naar de haven die daar dichtbij, aan het andere eind van de stad lag. De zee was nieuw voor Simbota, hij holde vooruit en keek in alle hoekjes en steegjes bij de haven. Marc zocht naar iemand, die daar moest wonen en eindelijk vond hij hem: een Arabische bootsman, die hij eens uit moeilijkheden had geholpen.

„Heb je een boot voor ons?” vroeg Marc, en de man knikte en ging hen voor naar de waterkant.

„Kijk deze eens, wat mooi!” riep Simbota uit, en voor dat hij wist wat er gebeurde, waren ze aan boord. Het was een vrachtschip, op weg naar Zanzibar en Simbota mocht

overall rondneuzen. Dat liet hij zich geen twee keer zeggen, hij klom door het hele schip rond, en neusde in alle gaatjes. Het rook er naar van alles, op sommige plaatsen stonk het verschrikkelijk, ergens anders vond hij een lading vanille, die overheerlijk rook. „Marc!” riep hij, „ruik toch eens!” Het was heerlijk.

Toen roeiden ze nog wat door de haven en gingen daarna ergens eten: gedroogde vis, brood en zout en daarna zoete honingkoek en limonade. Simbota had nog nooit zo iets verrukkelijks ondervonden. De oude Arabier had beloofd, hen ook nog mee uit vissen te nemen, en hij hield woord. Hij kwam hen afhalen en ging met hen de stenen treden af, tot waar zijn eigen bootje lag. Ze roeiden weg, de golven van de diep-blauwe zee brachten hen in verrukking.

„Wat is dat?” vroeg Simbota, toen ze om een kaap heen roeiden.

„Dat is het oude fort”, zei Marc en wees hem de schietgaten in de muren, waar vroeger kanonnen achter hadden gestaan.

Toen ze buitengaats waren, wierpen ze vislijnen uit en zaten een hele poos geduldig te wachten, zoals vissers doen, en op het laatst ving Marc één vis. Simbota was zo trots alsof het zijn eigen verdienste was. „Kunnen we hem mee naar huis nemen?”

Ze roeiden terug en gingen aan wal; Marc bedankte de Arabier en Simbota nam hun vis onder zijn hoede. „Het is onze eerste vis”, zei hij ernstig, en Marc gaf hem gelijk: „Nog nooit hebben we iets dergelijks gevangen”. „Nooit!” zei Simbota nog eens met nadruk.

Die avond rook de veldprediker een geur van gebakken vis. Danny legde hem uit, dat in de kamer daarnaast een klein feestmaal gehouden werd. Na het eten viel Simbota

van vermoedheid in slaap, met zijn hoofd op Marc's knie, die zachtjes zijn arm om hem heen legde.

De volgende morgen bracht het grote nieuws: Marc's bataljon ging vertrekken naar het oosten. Marc en Simbota hadden maar weinig tijd over, voor de soldaten aan boord gingen van het troepenschip. Voor hij het zich goed kon indenken, stond Simbota op de verlaten kade, naast Danny en de veldprediker en staarde naar het grote, volle schip. Daar heel boven, op een van de dekken, stond Marc en keek naar hem. De mensen op de kade juichten, toen het schip langzaam weggleed. De zwarte gezichten van de Afrikaanse soldaten werden onherkenbaar, er was alleen nog een wuiven van handen te zien, toen niets meer.

Simbota liep langzaam terug naar het kamp, en zat op een bankje, voor de kamer van Danny. Het was een heerlijke tijd geweest met Marc, nu was alles voorbij. Wat nu?

Hij dacht aan Marc's afscheidswaarden en zijn eigen belofte om een goed christen te worden, moedig en gehoorzaam. Daarom pakte hij zijn boeltje en ging naar de poort, omdat de zendeling beloofd had hem af te halen voor zijn reis naar de landbouwschool.

Wat opwindend was het, daar bij het hek te staan! Auto's, vrachtwagens en koeriers kwamen voorbij, en de schildwachten werden afgelost. Alweer een motorfiets! Hij wuifde tegen iedereen en het leek wel of iedereen hem kende. „Wie is dat?” vroeg hij aan de schildwacht, en die lichtte hem in, zo goed als hij kon. Soms vroeg iemand hem, even een boodschap te gaan doen, maar zodra hij dat had gedaan, kwam hij weer bij de poort terug en keek naar de bedrijvigheid van alle in- en uitgaand verkeer.

De chauffeurs lachten tegen hem als hij salueerde en èèn, een reus van een vent in een Amerikaanse uniform, riep „Okay, kid!” Dat klonk zo grappig, Simbota moest er

om lachen en holde rond, om de schildwacht, terwijl hij probeerde met net zo'n diepe basstem die gekke woorden te roepen.

Toen hij de volgende boodschap aan een officier moest brengen, salueerde hij even plechtig als tevoren en brulde daarbij: „Okay, kid?” Tot zijn verrassing was de man diep beledigd en gooide een boek naar zijn hoofd. Teleurgesteld kwam hij bij Danny; samen zaten ze op een bank om de zaak te bespreken.

Danny streek nadenkend langs zijn kin, proberend om te begrijpen wat er voor verkeers aan die vreemde woorden was.

„Hockey?” vroeg hij.

„Nee. Ookay”.

„Wat nog meer?”

„Kid”.

„Misschien Kitty?”

„Nee, dat was het niet. Kid”.

Het zijn gewone Engelse woorden, die betekenen: in orde, jongen! Maar Danny kende ze niet. Hij probeerde het na te zeggen, met zijn oude-mannetjes-piepstem, maar Simbota zei: „Nee, zo moet het niet, kijk zo!” en probeerde weer een diepe basstem op te zetten.

De oude Danny schudde het hoofd. „Hockey, Kitty”. Hij keek vragend over zijn bril naar Simbota, die lachte. „O, wat gek, Danny, doe het nog eens?” Danny was blij, dat de jongen weer lachte en ging door met zijn: Hockey Kitty. Simbota viel haast van de bank van het lachen.

„Weet je wat”, fluisterde Danny geheimzinnig, „we zullen dit als een geheim grapje voor ons samen bewaren: „Hockey Kitty”. En dat spraken ze toen af.

De tweede dag, dat Simbota weer bij de poort stond, stopte er een truck, waar Danny op zat. Hij zei: „We gaan naar de dokken, heb je zin om mee te rijden?” Daar gingen

ze, en terwijl ze in de haven bezig waren met uitladen, ging Simbota op de plaats van de chauffeur zitten.

Er lagen drie schepen aan de kade, en daarachter nog een ander, dat voor anker lag. De roeiboten gingen langzaam door de haven op en neer tussen de grote schepen. Toen moesten ze nog naar een ander schip. Van zijn hoge zitplaats kon Simbota naar binnen kijken door een open luik; het schip was maar een paar meter van hem vandaan. Hij keek recht in een keuken en het rose gezicht van de kok verdween, maar een ogenblik later kwam hij weer te voorschijn bij een andere opening in het schip; hij at een oliebol en hield Simbota er ook een voor.

Danny en de chauffeur waren juist een kantoor binnengegaan met allerlei papieren; zou hij de loopplank over durven gaan om die oliebol te pakken?

Hij klom van de auto en kwam naderbij. Wat zag die oliebol er lekker uit, het water liep hem om de tanden, toen hij de kok zo lekker zag kauwen.

„Kom, ouwe jongen, haal je oliebol” riep de kok. Maar hij durfde de loopplank niet op te gaan. Toen begon de kok aan de tweede bol, die hij Simbota had voorgehouden, een flinke hap deed de helft ervan al verdwijnen. O, lieve help, dacht Simbota, zometeen is er niets meer voor mij over. Hij nam weer een stap vooruit, maar op het zelfde ogenblik riep iemand de kok, die zich omkeerde en in gedachten de rest ook opat. Wat jammer, Simbota keek hem teleurgesteld na.

Een poosje later keek de kok weer door een patrijspoort. „Wel verdraaid, ben je daar nog altijd?” zei hij. Toen kwam hij terug met twee olieballen in zijn hand. „Hallo, kom aan boord, deze kant uit voor de bollen!”

Toen ging Simbota over de loopplank en kreeg zijn ballen. „Dank u wel”, zei hij beleefd, „het is geweldig!”

„Dit zijn de bollen voor de kapitein”, zei de kok. „Wil je er nog een?”

Op dat ogenblik kwam er een politieagent langs de kade, hij keek eens wat daar gebeurde. Hij had een zuur gezicht en snauwde: „Wat doet die jongen op het schip?”

„O, helemaal niks”, zei de kok luchthartig.

„Het is verboden, stuur hem onmiddellijk de loopplank af naar mij toe”.

„Best, best”, zei de kok, maar inplaats van hem aan de politie over te leveren, trok hij Simbota mee. Ze gingen door een gangetje, een trap op, naar een ander dek, daar was ook een loopplank. „Laat je niet pakken”, waarschuwde de kok, dus sloop Simbota naar zijn truck en verstopte zich op de bodem daarvan. Toen hij even gluurde, stond de politie daar nog altijd, en de kok keek weer uit een patrijspoort en wuifde naar hem.

Danny en de chauffeur kwamen terug en ze reden weer naar het kamp. Simbota keek nog eens om naar de boze politieagent, die daar nog altijd stond. „Je kan me lekker niet krijgen”, grinnikte hij.

„Wat zei je?” vroeg Danny.

„O, niks, helemaal niks”.

Maar toen ze 's avonds weer op hun bankje zaten, kreeg Danny het hele verhaal te horen. Toen hief Danny waar-schuwend zijn vinger op en zei: „Mijn kleine mannetjes-geit, ik zal je nog aan een touw moeten vastbinden, om je buiten de moeilijkheden te houden”.

SCHOOL IN DOMADZI

Op de derde dag kwam er een auto om Simbota te halen. Hij nam afscheid van iedereen, en het laatst van Danny. De oude man hield zijn hand stevig vast en zei toen zachtjes, zodat niemand het kon horen: „Hockey, Kitty”. De ogen van de jongen begonnen te glinsteren. „Hockey, Kitty”, zei hij. Toen een laatste saluut voor al zijn vrienden in het kamp, en daar ging hij, op weg naar de landbouwschool.

De auto was vol voorraden voor het zendingsziekenhuis. Simbota zat naast de chauffeur, een vrolijke jonge kerel, met wie hij dadelijk goede maatjes was. Hij verstond wel geen woord van wat hij zei, maar dat gaf niet. „Ik heet Vrolijk”, zei de chauffeur, „en ik ben ook vrolijk”. Om dat te bewijzen begon hij luid te zingen, en Simbota, zijn verlegenheid vergetend, sloeg er de maat bij. Er was een refrein, dat hij kende, en daarbij viel hij dan ook in, luid zingend: „Glorie, glorie, halleluja! Glorie, glorie, halleluja!”

Ze draaiden van de grote weg af, reden langzaam over een brug, en de man zei: „Dat is Domadzi, daarginds in de vallei, tussen de heuvels”.

Daar lag, glanzend in de zon, de mooiste plek die Simbota ooit had gezien. De weg kronkelde de heuvels op, tot ongeveer honderd meter boven de vlakte. De rivier Kuku-la kwam hier van de heuvels naar beneden en stroomde uit in een vijver, tussen de bomen, waar de jongens van de zendingspost aan het baden waren. Simbota had nooit kunnen denken, dat een zendingspost zo iets moois kon zijn. Takas was niets dan een school, waar meester Madella zondags ook moest preken. De zending, meneer Rowland, kwam

er soms langs, maar die moest nog in vele andere plaatsen ook zijn. Marita was trots op die school, en het was Simbota's eerste school geweest; hij zou er later vast nog eens heen gaan. Maar hier in Domadzi, dat leek wel een wonder! Er was een toren met een klok, die op de hele uren sloeg, er was een kerk met een hoog dak, en daarbinnen zongen jongens en meisjes in een prachtig koor. Er lag ook een hospitaal bij, een school en modelboerderijen, tuinen en velden. Het was bijna zo groot als het militaire kamp, maar o, veel, veel mooier.

De zending, die een vriend was van de veldprediker, werd Oom Tom genoemd; dan waren er nog drie andere zendingsarbeiders: de dokter, de zuster en de landbouwleraar. In de staf werkten ook Afrikanen mee, zusters en helpers in de apotheek, tuinlieden en mannen die op het vee pasten. De portier was een oude soldaat, die bleek nog een wapenbroeder van Danny te zijn.

De jongens woonden er in drie dorpjes, die bij de landbouwschool hoorden. Ze heetten Padvindersdorp, Jonge Boerendorp en Jongensclubdorp.

De jongens mochten zelf kiezen, in welk van deze drie dorpjes ze wilden wonen. Simbota vond het erg moeilijk om te kiezen. Hij wilde wel in het Padvindersdorp, want hij was vroeger ook padvinder geweest; hij wilde ook wel in het Jonge Boerendorp, want hij was van plan om boer te worden; maar hij wilde ook wel in het Jongensclubdorp, want hij had zelf vroeger ook een jongensclub gehad, waarmee hij gemarcheerd en gespeeld had. Tenslotte vroeg hij maar aan één van de ouderen, welk dorp hij moest kiezen. En zo kwam hij op een Zaterdagmiddag terecht in het Jongensclubdorp, waar hij hartelijk verwelkomd werd. Hij werd meteen tot lid benoemd van de Jongensclub en de volgende dag legde hij in de kerk een belofte af voor zijn leider, dat hij een goed soldaat van Christus zou zijn.

Hij woonde er nog niet lang, of zijn oude zwerfzucht kreeg hem weer te pakken. Hij zou wel eens willen weten, waar de rivier de Kukula vandaan kwam. Dus volgde hij op een dag de stroom, tot hij bij een klein bronnetje kwam. Het water stortte er in een kleine waterval naar omlaag van een rotsblok en vormde een meertje. Simbota klauterde erheen en zag de sporen van allerlei wilde dieren, die hier kwamen drinken. Hun voetsporen waren duidelijk te onderkennen in de zware, vochtige aarde. Simbota klom in een boom om te kijken, en al gauw zag hij een konijn, en toen allerlei vreemde vogels. Sommigen hadden rose vlerken. Hoog boven hem vloog een adelaar in de blauwe lucht. Er klonk een geritsel, daar stapte een reebok uit het struikgewas te voorschijn en stond bewegingloos de omtrek te verkennen. Toen stapte hij in het water en stond daar, overgoten door zonlicht.

„O!” zuchtte Simbota. Maar de reebok had het gehoord, hief zijn kop op en was in een oogwenk verdwenen. Toen kwam er een miereneter en stak zijn snuit in het water en na hem een troepje wilde varkens, stoffig en ongemanierd zoals varkens nu eenmaal zijn. Ze duwden elkaar opzij aan de waterkant en één biggetje viel halsoverkop in het water. Toen ze weer weg waren, liet Simbota zich naar beneden glijden uit de boom en ging naar huis terug. Die avond begon hij aan een brief aan meester Madella, maar halverwege viel hij in slaap en droomde, dat hij wegliep met een massa wilde dieren, om met hen in het bos te wonen.

Op zijn volgende verkenningstocht vond Simbota een verlaten tuin op de helling van een heuvel, waar fruitbomen wild doorelkaar groeiden. Daar zag hij een paar apen en jaagde hen achterna. Maar de apen schreeuwden tegen hem en een hele grote kwam op hem af. Maar Simbota zwaaide met een stok en riep: „Ga weg, ga weg!”

De aap snoof eens en trok minachtend zijn lippen op,

alsof hij wou zeggen: „Is het mogelijk dat zo'n blaag tegen mij durft op te treden?” en kwam snel op hem af. Simbota keerde zich om en holde weg, tot hij mensenstemmen hoorde en zag dat hij bij een dorpje was gekomen, waar men bezig was een huis te bouwen. Hier zou de aap niet durven te komen. Hij veegde het zweet van zijn voorhoofd en de mannen vroegen hem, waarom hij zo hard had gelopen. Toen hij het vertelde zeiden ze: „O, die grijze baviaan, ja die kennen we wel, dat is een kwaaië”.

„Pas maar op, jongen”, waarschuwden ze hem, „je moet bavianen nooit boos maken als ze rustig hun gang gaan. Weet je niet, dat die grote grijze de koning is van alle apen hier in de omtrek? Hij is zo sterk als een leeuw en wil niet, dat iemand zijn volk lastig valt. Dus, als je ze weer eens tegenkomt, loop dan rustig voorbij”.

„Je weet toch wel, dat de grijze baviaan jongens opeet?” riep er een.

Simbota begreep wel, dat dit alleen was om hem bang te maken, maar het zou onbeleefd zijn, daar iets van te zeggen, dus bedankte hij de mannen maar en ging verder. Hij wilde de kortste weg nemen en ging een smal schaduwrijk paadje in. Hij stond even stil om naar een bijenkorf te kijken, alleen maar kijken. Helaas waren de bijen die dag juist erg kwaadaardig, ze vielen hem aan en staken hem zo erg, dat hij, thuisgekomen, hoge koorts kreeg door het bijen-vergif, en zijn armen en gezicht opzwellen tot hij bijna onherkenbaar was. De vrolijke chauffeur bracht hem in de auto naar het hospitaal. „Wel, wel”, zei hij, „ik ken je niet meer. Jij bent toch niet onze Simbota? Nee, je bent iemand anders. Ga gauw mee naar het hospitaal, dan zal ik eens vragen aan de zuster wie je bent”.

De zuster legde haar hand op zijn voorhoofd en glimlachte, toen Simbota ernstig zei: „Vrolijk zag me en zei, dat ik onherkenbaar was, hij zegt dat ik iemand anders ben”.

„Wel, je lijkt in elk geval niets op de andere jongens hier. Ik geloof niet, dat je hier thuis hoort”, zei de zuster lachend. Ze keerde zich naar een van de ziekenoppassers en zei: „Dit is zeker iemand van een vreemde stam, waar we nog nooit van gehoord hebben”. „Nee” riep Simbota, „ik ben het, echt!”

„Natuurlijk ben jij het”, zei de zuster toen. „Kom, we zullen je gauw in een bed leggen en dan ben je vlug weer beter”.

Al gauw lag hij in koud, schoon bed, in de grote zaal, en de zuster gaf hem iets te drinken. Toen viel hij in slaap.

De volgende dag zei de dokter, dat hij in bed moest blijven, dus lag hij maar stil naar buiten te kijken, waar het leven zijn gang ging. Hij kon net op de weg kijken, op de kerk en de school die daar tussen de groene bomen stonden. De bel luidde in de verte, de geluiden kwamen van ver af. Telkens viel hij weer in slaap en misschien was dat wel het beste geneesmiddel.

Midden in de nacht werd hij wakker. Er stond een lampje op de tafel, midden in de zaal, de nachtwaker zat daarnaast en Simbota was geboeid door zijn grote, bewegende schaduw op de muur. Die leek soms op een grote tovenaer en soms een koning met een kroon op.

De nachtwaker kwam naar zijn bed toe, gaf hem wat te drinken, en ging toen weer door, naar een ander bed, soms zei hij niets, maar altijd keek hij vriendelijk. In de hoek lag iemand, die erg ziek was en raar praatte, daar ging de wacht een poosje naast zitten tot hij weer rustig werd.

Nog later in de nacht hoorde Simbota stemmen buiten. Het waren mensen uit een verafgelegen dorp, die een zieke jongen brachten. Simbota luisterde vol belangstelling. „Het is goed, vrienden”, zei een stem, „kom maar hierheen”. De zuster en de dokter kwamen langs hem heen.

„Wat is er toch te doen?” vroeg Simbota, en de nachtwaker zei een paar geruststellende woorden. „Zie je, we moeten

vaak zieken midden in de nacht opnemen. Als iedereen al slaapt, werkt het hospitaal door. Dat hindert niet, daar zijn we voor opgeleid. Ik heb dat altijd gewenst, werk te mogen doen om de mensen te helpen”.

„O, ja”, zei Simbota. „op een keer ben ik zelf midden in de nacht naar een hospitaal gebracht”.

Er riep iemand en de nachtwaker ging weer verder. Simbota keerde zich om, naar het raam en keek lange tijd naar buiten, naar de sterrenhemel.

NACHTELIJK AVONTUUR

De volgende dag werd Simbota uit het hospitaal ontslagen, maar de dokter zei, dat hij nog even vakantie moest houden. Hij besloot op het zendingsterrein te blijven en eens op onderzoek uit te gaan in een hoek van de kerk, waar werklui bezig waren met reparaties. Een oude timmerman liet hem een stuk houtsnijwerk zien, onder een van de kerkramen.

„Deze kerk is gebouwd, toen ik nog een jongen was”, zei hij, „ik werkte hier en de baas, waaronder ik werkte, maakte dit houtsnijwerk. Toen het klaar was, zei hij, dat dit zijn merkteken zou zijn. Het is een goed ding, jongen, om ergens een goed merkteken achter te laten.

„Ja”, zei Simbota en dacht aan zijn bijensteken, en waarom de bijen hun merk op hem hadden willen achterlaten.

En begrijp jij
waarom een bij
zijn merk wou achterlaten juist op mij?

Dat zei hij zomaar voor zich heen, hij hield van rijmpjes maken. Maar de man keek hem nadenkend aan. „Eén bij?” vroeg hij. „Nee, een heleboel”, zei Simbota.

Die reparaties aan de kerk trokken veel belangstelling bij de jongens. Een paar dagen later waren ze op het dak bezig, en de jongens daagden elkaar uit om de steigers te gebruiken en te zien, wie dan het hoogst kon klimmen. De padvindersclub kwam het verst en bond een klein oranje-groen vlaggetje aan de nok om te laten zien, hoe ver men gekomen was.

Tijdens de avondwijding stootte een vriendje Simbota aan en fluisterde: „Kijk eens, hoe ver de padvinders geko-

men zijn, zouden wij de vlag van onze club niet nog hoger kunnen brengen?"

Die avond, heel laat, slopen de beide jongens door het maanlicht naar de kerk. Simbota klom naar boven, terwijl de ander op de uitkijk stond. Ineens hoorde hij een scherp gefluister: „Daar komt iemand!" Hij zag een lichtje beneden zich, vreemde schaduwen bewogen door de kerk en hij hoorde stemmen. Daar zag hij de zendeling, Oom Tom. Die had de klimpartij van de padvinders ontdekt en gaf nu de wakers opdracht de lange ladder weg te halen, die van beneden naar het eerste platform leidde, en dan de hele nacht goed op letten. Toen hoorde Simbota de deur openen en weer sluiten. De wakers gingen op hun gemak onder aan de steiger zitten, zich voorbereidend op een lange nachtwake. Ineens gleed Simbota's voet uit en een stuk steen rolde naar beneden. De wakers sprongen op: „Wie is daar?"

Simbota bewoog zich niet en gaf geen geluid.

„Er is vast iemand boven" zei de ene waker.

„Kletsboek".

„Wie gooide mij dan met een steen?"

„Vleermuizen natuurlijk".

„Ik had best dood kunnen zijn, maar niemand kan dat blijkbaar wat schelen. Ik weet zeker, dat ik nu geen oog dicht kan doen".

Toen rolde hij zich in een deken en het duurde niet lang of hij snurkte.

Simbota wachtte nog tot hij ook de andere man hoorde snurken, en begon toen voorzichtig en geluidloos weer te klimmen. En nog drie meter hoger dan de padvindersvlag bond hij zijn vaantje aan een balk! Toen voor het eerst keek hij naar beneden. Dat deed hem griezelen, maar hij kon nu niet terug, alleen vooruit. Tenslotte was hij helemaal boven en merkte, dat daar een luik was; hij slaagde erin, het open te maken en daar was de open, heldere sterrenhe-

mel. Hij klom door het luik en was buiten, op het kerkdak, in de koele nachtlucht.

Op handen en voeten kroop hij over het dak, in een poging om naar beneden te komen. Hij klom over de nok en trachtte een weg te vinden, maar het dak was glad en veel steiler dan hij gedacht had en nergens was een houvast voor zijn voeten. Hij stootte een angstkreet uit, toen hij geen tegenstand meer voelde en naar omlaag gleed. Toen raakte zijn voet de dakgoot en en werd zijn val een ogenblik gestuit. Maar de goot hield zijn gewicht niet, boog door en hij viel. Met armen en benen uitgespreid trachtte hij nog zijn val te breken en slaagde er in zich vast te klauwen aan een richel. Een ogenblik lag hij roerloos tegen de goot aan. Hij slaagde er met grote moeite in, een paar centimeter verder te kruipen en een iets gunstiger houding in te nemen.

Daar beneden, op het helder door de maan verlichte erf, rende een hyena in een kring rond en huilde erbarmelijk. Het ging Simbota door merg en been. Het beest verdween in de struiken, de jongen hoorde zijn gegrom verder en verder weg. Dat gevaar was weer afgewend. Nu maar weer verder proberen. Misschien was het nog het veiligste, weer terug te kruipen naar het luik en naar binnen te klauteren. Geruisloos begon hij toen de afdaling, tot op het laagste platform en keek over de rand. De ladder was weg, hij moest het wagen, hij liet zich zakken.

Boem! Hij kwam op een hoop zakken terecht, maar viel toen in zijn hele lengte dwars over een van de wakers. „Moord! Moord!” schreeuwde die, toen dat gewicht over hem heen viel. Maar vlug als een aal sprong Simbota weer op en rende naar de deur, de wachter hinkend achter hem aan.

De andere was ook wakker geworden en zag iets in de schaduw bewegen. Een dief! dacht hij en begon in de duis-

Met armen en benen uitgespreid...

ternis zijn maat te achtervolgen met een stok. Intussen had Simbota de deur opengerukt en holde naar buiten.

Een hand greep hem bij de schouder. Simbota's hart stond stil: dat was oom Tom, met een geweer.

„Ik kwam naar buiten om een hyena te schieten”, zei Oom Tom, „en nu vind ik dit!”

De wakers kwamen nu ook buiten, elkaar beetgrijpend en roepend: „Ik heb hem! De boef!” Toen ze hun vergissing ontdekten en alles verklaard was, werd Simbota naar bed gestuurd; niemand had enige bewondering voor hem, de volgende dag zou er wel verder met hem worden afge-rekend.

De volgende dag kwam, en Simbota's witte vlaggetje bezorgde hem wel de bewondering van zijn kameraden, maar helaas kon hij er zelf niet bij zijn, om hun hulde in ontvangst te nemen. Hij had een lelijke uitbrander gehad, omdat hij zijn leven zo dwaas in de waagschaal had gesteld en daarna kreeg hij een behoorlijke, welverdiende straf. Terwijl de anderen die zaterdagmiddag vrij hadden en zich vermaakten, moest hij spitten en graven, tot de zon onderging in het westen. Toen mocht hij zijn schop neerleggen, en toen hij vuil en bezweet voor de zendeling stond, groette hij beleefd, zoals hij dat in het militaire kamp geleerd had en zei: „Het spijt me, meneer, het zal niet weer gebeuren”.

En het gebeurde ook niet meer.

MARITA WORDT GROOT

Zo gingen de dagen voorbij met spelen en werken in Domadzi, want op de landbouwschool werd goed les gegeven. Simbota studeerde hard en werkte goed in de praktijklessen en was al gauw even ver als andere jongens, die al langer op school waren. Wel kwam hij soms in de verzoeking om lui en gedachteloos te wezen, net als sommige jongens, die niet leren wilden. „Kom”, zeiden ze, „dat is de goede Afrikaanse manier: laat anderen het werk doen en amuseer je zelf”.

Maar dat wilde hij niet. Hij werkte hard en groeide ook hard. Dat zag Oom Tom ook, en op een dag ging er een brief naar Takas. De hele familie zat weer bijeen om te luisteren, toen de brief werd voorgelezen. Ze wilden wel, dat Simbota niet zo ver weg woonde. Meester Madella schreef hem een hartelijke brief en zei, dat ze verlangden naar de dag waarop hij terug zou komen. Hij schreef ook over de school en over de meisjes, Marita en Loeloe. Dat was een onvergetelijke dag voor Simbota, toen hij die brief ontving! Hij voelde de liefde, die er uit straalde, en borg dit kostbare stuk veilig weg in zijn kist.

Toen ze die avond in de kerk de dagsluiting hielden, bad hij in het bijzonder voor zijn vrienden in Takas, voor de oude Danny, en voor de beste vriend van allen, Marc, die zo ver over zee was.

Daarna schreef Simbota geregeld aan meester Madella, en soms kwam er een antwoord van Marita. Zij was ook hard gegroeid in deze tijd. Ze had de dorpsschool in Takas doorlopen en had een beurs gekregen voor een meisjesschool, waar men kon doorleren voor verpleegster. Nog nooit was

er een meisje uit Takas naar een hogere school gegaan en sommige oude vrouwtjes in Takas schudden hun hoofd en zeiden: „Dat hoort niet voor een meisje, dat hoeft niet zoveel te leren”. En ze vonden het gewoon onzin, als Marita hen probeerde duidelijk te maken dat ze zelf zo graag verpleegster wilde worden. „Vroeger gingen wij helemaal niet naar school”, zeiden de oude vrouwtjes dan, „en zijn wij er dan nu soms minder om? Meisjes behoren thuis te blijven, water te halen, hout te sprokkelen en te koken. Later zul je er spijt van hebben”.

Meester Madella probeerde hen ook te overtuigen, maar het hielp niet, dus zei hij tenslotte maar: „Dat is nu eenmaal de gewoonte bij christenen. God roept ook de vrouwen tot Zijn dienst, overal in ons land zijn onderwijzeressen nodig en verpleegsters, die dan later evengoed flinke huisvrouwen en moeders kunnen worden”. Het hielp niet, ze bleven het gek vinden, hoogstens zei er eens een: „Goed dan, ik ben zeker te oud om nog wat van al die nieuwigheden te begrijpen”.

Toen Marita later eens terugkwam in Takas, in de vacantie, keken de oude vrouwen verbaasd. Wat was ze lang en slank geworden, en zo vriendelijk, ze praatte soms lang met de oude vrouwtjes, en achter haar rug zeiden ze dan: „Het kind is nog wel jong, maar zo wijs en zo beleefd. Ze mag best nog eens komen”. Op het laatst stelde Marita hen voor, of ze niet eens een bijbelkring zouden kunnen hebben, helemaal onder elkaar, zonder de mannen, en werkelijk, vele van de oudjes gaven zich op om mee te doen. Sommigen waren werkelijk te oud om nog wat te leren, maar ze deden erg hun best en kwamen ook zondags in de kerk. Ze slaagden er zelfs in, een paar verzen te leren en die daar met een bevend oud stemmetje mee te zingen. Toen de vacantie om was en Marita weer naar school moest, kwamen ze allemaal

om afscheid te nemen en brachten allerlei lekkers voor haar mee als afscheidsgeschenken.

Weer ging er een jaar voorbij en weer kwam Marita thuis. De schoolkinderen stonden al aan de weg om haar op te wachten en toen de oude zendingsauto als een stofwolk aan de horizon verscheen, zongen ze als vanouds: „Jemina, Jemina!”

De zending kwam er uit met Marita en om haar heen springend en zingend liepen ze naar het meestershuis.

Die zondag was de kerk overvol; maar één oud vrouwtje van de bijbelkring was er niet. Iemand bracht de boodschap, dat ze te zwak was om nog naar de kerk te komen, maar ze wou toch nog graag proberen op alle moeilijke vragen te antwoorden en dan wou ze gedoopt worden. Dus gingen de zending en de meester en nog twee ouderlingen naar het hutje. Marita ging ook mee. Het oudje was blij toen het meisje kwam en naast haar bed ging zitten, om haar hand vast te houden.

Ze vroegen haar alle vragen, die nodig waren voor de doop, maar een heleboel kon ze niet beantwoorden. Zo wist ze niet meer, hoe Jezus gestorven was. „Maar”, zei ze, „de derde dag is Hij opgestaan, dat weet ik nog”.

De ouderlingen zeiden: „Het is ook moeilijk voor haar, ze kan lezen noch schrijven, maar ze kwam elke week in de kerk en iedereen weet dat ze veranderd is, sinds ze in Jezus gelooft en dat ze alle heidense dingen heeft weggedaan”.

„Heb je gebeden voor deze dag?” vroeg de zending. Ze knikte.

„Tot wie heb je gebeden?”

„Tot mijn Hemelse vader, Hij is overal, waar ik ben”.

„Spreek je wel eens vaker tot Hem?”

„O ja, altijd; als ik in het veld aan het werk was, of hier

in huis, heb ik hem altijd over al mijn zorgen verteld; alles wat ik op het hart heb zeg ik tegen Hem”.

Dus werd ze gedoopt, ze glimlachte van geluk, en Marita stond al die tijd naast haar en hield haar hand vast.

KAMPEREN

Dag aan dag schroeide de hete zon op het verdroogde land in de Domadzi vallei. De huizen van de zendingspost lagen midden in de hitte en de rook van brandend gras drong overal door. Het werk op de boerderij stond vrijwel stil en de klassen waren leeg. Het was te heet om te werken; in de middaguren kwam er een zandstorm over de vlakte en bedekte alles met een laag stof. In een wervelwind werd het dak van een van de schoolgebouwen afgerukt, stof en rommel vielen overal neer. De boeken en papieren, die op de schrijftafels lagen werden weggeblazen. Het was onmogelijk om in zulk weer te werken of te spelen, iedereen voelde zich vervelend en prikkelbaar.

Maar toen kwam de opdracht, zich klaar te maken voor het schoolkamp. Zo verlieten ze op een morgen de school, de trommelaars voorop met een wapperende vlag; ze volgden de weg naar boven, naar de bergen, de jongens in hun padvindersoniform. Het was een mooi gezicht, die lange stoet daar te zien lopen, tussen de bomen, over de bergbeek; altijd hoger. Soms zaten ze een poosje stil om te rusten, dan ging het weer verder.

Zo kwamen ze bij het laatste dorp, dat ver boven de vallei lag. Het was een christendorp. De kerk stond in het midden, en daar, onder een afdak, hadden de vrouwen al een verfrissende drank klaargezet voor de jongens. Ze bedankten voor de vriendelijkheid en liepen toen weer verkwikt verder, tot ze op een hoogvlakte kwamen.

Dat was een heel nieuwe wereld, geen huis was er te zien, alleen grasland en hier en daar enkele bomen. Er woei een

koele wind, waardoor de jongens hun vermoeidheid verga-
ten en vrolijk rondhouden over het gras.

Ze vonden een soort betoverd bos, waar ze rook boven
de bomen zagen uitstijgen. „Daar moeten we zeker zijn!”
riepen ze, en dat was waar. Ze kwamen bij een open plek
in het bos. Daar woonde een boswachter en daar was hun
kampeerterrein! De boswachter had, in afwachting van hun
komst, al een grote pot rijst gekookt. Het open kampvuur
rook naar smeulend hout, de rijstpotten stonden daar boven
op. Wat rook dat allemaal heerlijk!

Simbota en zijn vrienden gingen om het vuur zitten; nu
ze het eten roken, voelden ze pas dat ze honger hadden.
Wat smaakte alles heerlijk, daar in de koelte en in de open
lucht!

's Nachts sliepen ze in houten loodsen, lekker onder een
deken. Buiten werden kampvuren aangehouden, tegen de
luipaarden. De jongens hadden om beurten de wacht bij
het vuur. Om drie uur 's nachts werd Simbota geroepen,
voor zijn beurt. Slaperig strompelde hij naar buiten, maar
het wachthuisje was een prettige plaats, er hing een lan-
taarn aan de zoldering, het vuur brandde er vóór, en de
wachters zaten er gezellig thee te drinken en te praten.
Twee padvinders zaten vlak bij het vuur gehurkt en rooster-
den apenoten. Om beurten moest er één een ronde maken
langs de andere vuren en zorgen, dat die goed bleven bran-
den.

Het was een heerlijke week, overdag gingen de jongens
mee met de houtvesters en hielpen hen bij hun werk. Er
moesten bomen geveld worden, en wat een kreet ging erop,
als er een begon te vallen en met een slag tegen de grond
kwam. Ze stonden te kijken, hoe de boom meteen in planken
gezaagd werd en droegen die weg, en sprongen onderwijl
rond in de kuil, waarin het zaagsel viel, als een zacht bed.

Maar Simbota vond het prettiger in de kweektuinen, waar

duizenden kleine dennetjes op rijen stonden, ze waren van verschillende leeftijden en elke soort moest weer op een aparte manier behandeld worden. Dat legde de houtvester hen uit. Hij gaf de jongens elk een boompje om op te kweken. Er werden dan plankjes aangehangen met hun eigen naam erop. Dus staat er nu ergens op het Domadzi plateau een mooie cederboom met Simbota's naam eraan.

Natuurlijk gingen ze ook in de omtrek verkenningsstochten maken. Ze zwommen in de beekjes, deden padvinderspellen en vonden hier en daar vruchten die in het wild groeiden en die ze dan opaten. Simbota kreeg er soms buikpijn van, omdat hij veel te veel onrijp fruit gegeten had. Dan zat hij ineens gedoken in een hoekje en voelde zich ellendig. De anderen lachten hem dan uit, zodat hij blij was met een dag jagen, want dat kon hij beter dan de anderen. „Lang leve onze jager!” zeiden de anderen, toen ze 's avonds om de pot zaten, waarin heerlijk wildbraad geurde, en ze aten een feestmaal met elkaar.

Op een avond gingen ze verhalen vertellen.

„Wat moeten we vertellen?” vroeg Simbota.

„Een echt Afrikaans verhaal, niet iets uit een schoolboek”.

„Goed”, zei Simbota, „een oud dorpsverhaal dus”. En hij begon:

Lang, lang geleden werd eens een heel mooi meisje geboren, zo mooi, dat haar ouders besloten, haar aan niemand dan aan een prins ten huwelijk te geven. Op een dag kwam er een olifant in het dorp, die zei: Ik ben een prins, zoon van het grote opperhoofd Kanda, en zie, ik ben gekomen om uw mooie dochter te trouwen. Dat is goed, zeiden de ouders, want we hebben besloten dat niemand dan een prins haar zou huwen.

Kort daarna kwam er een konijn in het dorp en zei: Ik ben een prins, de zoon van het grote opperhoofd Maluku, en zie ik ben gekomen om uw mooie dochter te trouwen. Dat

spijt ons, zeiden de ouders, maar onze dochter is al verloofd met de olifant, die ook een prins is, de zoon van het grote opperhoofd Kanda. Wat? riep het konijn, weet je niet dat de olifant helemaal geen prins is? Hij is een van mijn nederigste slaven. Als hij weer hier komt, laat het me dan weten.

Toen dus de olifant terugkwam, vertelden de ouders alles, wat het konijn gezegd had. Maar de olifant ontkende alles en zei: Ik zal het konijn morgen hier brengen en dan kunt u zelf zien, wie de prins is en wie uw dochter zal trouwen.

Toen ging de olifant naar het konijn, klopte aan de deur en riep luid: Kom naar buiten! Maar het konijn antwoordde klagelijk: Ik ben ziek en in bed, kom alsjeblieft binnen.

De olifant kwam binnen en beklaagde zich, maar het konijn zei, dat hij van niets wist. Als ik kon lopen, zou ik meegaan, zei hij, maar ik ben te zwak om op te staan.

Wel, zei de olifant, ik ben sterk genoeg, ga maar op mijn rug zitten. Zo kwamen ze in het dorp, waar de ouders al zaten uit te kijken. Ze zeiden: Nu kunnen we inderdaad zien, dat het konijn de prins is, die rijdt op de rug van zijn slaaf. Toen liep de olifant weg en het konijn trouwde met de dochter.

„Wie vertelt het volgende verhaal?” vroegen ze. En zo ging het vertellen door tot ze vanzelf in slaap vielen.

De volgende dag gingen ze over de heuvels en kwamen in een groen dal, waar een paar oude bomen dooreengeslingerd stonden, terwijl aan hun voet een diepe put was. De jongens vroegen, wat dat was, en oom Tom vertelde:

Vroeger, in de tijd dat de stammen nog oorlog tegen elkaar, voerden was eens een opperhoofd hierheen gevluht. Hij bad tot de geesten van de voorouders, hem te verlossen van zijn vervolgers, die hem wilden doden. Toen klonk het gemommel van de donder, de aarde opende zich, en toen zijn vijanden naderden, sprong het opperhoofd in de put en niemand heeft hem ooit meer gezien. Toen hij weer tot bewust-

zijn kwam, lag hij in een grot, de ondergaande zon zond zijn stralen door een deuropening en bij dat licht zag hij een oude vrouw die het avondmaal bereidde. Hij vroeg: Waar ben ik? En toen gaf ze hem te eten en zei: wees maar niet bang, je vervolgers kunnen je niet bereiken.

Simbota vroeg: „Maar wat gebeurde er met de vijanden?”

O, die sprongen ook in het gat, achter het opperhoofd aan, maar juist op dat ogenblik rommelde de donder weer, zij vielen nog dieper en ze vielen in stukken. Daarom werden in het vervolg boosdoenders naar deze put gebracht en naar beneden gegooid en sommige mensen zeggen, dat je hen 's nachts nog kunt horen huilen, heel in de diepte.

„Zullen we het eens onderzoeken?” vroeg er een. „Simbota, jij bent nogal avontuurlijk, wil jij eens beneden gaan kijken?”

„Dank je wel”, zei Simbota, „ik heb veel meer zin om wat te eten”. En dat deden ze toen, ze waren geweldig hongerig, en daarna zocht iedereen een rustig plekje om een middagdutje te doen. Simbota en een vriendje liepen eerst nog een aardig eindje verder, voor ze onder een boom, in de schaduw in slaap vielen.

De vriend werd het eerst wakker, met een gevoel of er gevaar dreigde en tot zijn ontzetting zag hij een jonge luipaard op een steen zitten en naar hem kijken.

„Simbota”, fluisterde de jongen, „word eens wakker”. Hij riep nog eens, toen het niet hielp, maar toen begon het jonge dier te grommen.

„Niet grommen, jij, anders krijgen we hier zo meteen alle luipaarden bij elkaar om te kijken”.

Als ik hard loop, dacht de jongen, kan ik misschien op tijd terug zijn met oom Tom en een geweer, maar je hebt de kans dat de moeder luipaard in die tussentijd komt. Hij kon Simbota niet wakker krijgen en als hij hem schudde of

riep, begon het dier weer te grommen. Hij nam een besluit en rende weg, zo snel als hij kon.

Eerst probeerde het beestje hem te achtervolgen, maar toen dat niet lukte kwam hij terug om Simbota te besnuffelen. Hij duwde zijn snuit tegen hem aan, of hij een spelletje wou beginnen. Simbota dacht, dat het zijn vriend was en mompelde: „Stomp me ziet zo, het is vast nog geen tijd om op te staan”. En hij stak zijn hand uit om zijn rustverstoorder weg te duwen. Het beestje pakte zijn pols en wou niet loslaten. Zijn tandjes waren scherp; Simgota slaakte een gil en was ineens wakker.

Het diertje liet los en die twee keken elkaar aan. Simbota zocht naar zijn vriend maar zag niemand; wat was er toch met hem gebeurd? Hij probeerde te roepen, maar er kwam geen geluid uit zijn keel. Hij beefde en het zweet brak hem uit, maar toch probeerde hij rustig op te staan en weg te wandelen. Tot zijn schrik volgde het jonge luipaardje hem. „Blijf hier”, zei hij, maar het beestje begon met zijn tenen te spelen. „Ga naar je moeder”, zei Simbota, maar bij de gedachte aan de moeder, brak opnieuw het zweet uit. Als die moeder komt, is het met me gedaan, dacht hij.

Toen bedacht hij, dat hij die morgen een muis gevangen had en in zijn zak gestoken, die wierp hij het luipaardje toe, om ermee te spelen inplaats van met zijn tenen. Intussen probeerde hij opnieuw zachtjes weg te sluipen. Gelukkig zag hij toen juist zijn vrienden aankomen.

Niemand had er belangstelling voor, om te onderzoeken of de moeder luipaard in de buurt was, dus gingen ze met elkaar vlug weer naar het kamp. Die nacht ging niemand meer naar buiten na donker, en Simbota sliep voor alle zekerheid met de deken helemaal over zijn hoofd.

VAARWEL, MARC!

Ai te gauw waren de heerlijke kampeerdagen voorbij, en op een morgen waren de jongens weer op de terugtocht, nu langs een andere weg. Ze zongen onder het lopen en waren blij, want het kamp was het einde van het schooljaar geweest, nu ging ieder naar zijn eigen huis voor vakantie. Simbota was ook blij, hij zou bij Danny gaan logeren.

Voor het laatst was er nog een afscheidsdienst in de kapel, ze baden met elkaar en Oom Tom sprak hen toe, zo hartelijk als hij altijd deed. Daarna gaven ze hem allemaal een hand, en Simbota was niet de enige, die deze hand een beetje langer vasthield, alsof hij wou zeggen: U kunt op mij aan. De zendeling voelde dat heel goed en drukte de hand van de jongen nog eens extra, met een vriendelijk knikje van verstandhouding.

Zo had iedereen zijn boeltje gepakt en nam van alle anderen afscheid. „Waar gaan jullie allemaal heen?” vroeg de oude portier. En de jongens zeiden: „Naar huis!” Een van hen voegde eraan toe: „Ik heb drie dagen nodig, te voet, over de vlakte, om daar te komen”. En een ander zei: „Ik moet een dag en een nacht in de trein zitten”. Ze kwamen allemaal van heel ver.

„En wat ga jij doen, Simbota?”

„Ik ga bij een vriend logeren in Kalindi”,

„Toch niet bij mijn oude strijdmakker, korporaal Danny?”

„Ja, juist bij hem. Kijk hier is zijn brief, om me uit te nodigen de vakantie in het militairenkamp te komen doorbrengen”.

„Maar dat is geweldig!” riep de oude portier. „Hoe kom je daar?”

„Ik moet morgenochtend aan de grote weg staan, daar komt dan een truck voorbij, die me meeneemt”.

En zo gebeurde het allemaal en Simbota was opnieuw in het militairenkamp. Hij ging de veldprediker begroeten en salueerde stram, zoals hij vroeger van Danny geleerd had.

„Wel, ik zou je nauwelijks herkend hebben”, zei de dominee, „je bent reusachtig gegroeid”.

„Dominee”, zei Danny ernstig, „dat is nu eenmaal zo met jongens, ze groeien en groeien, hoewel ik zelf moet zeggen, dat ik nooit erg gegroeid ben, helaas. Ze wilden me in 1899 nauwelijks goedkeuren voor de militaire dienst. En wat zou de koningin hebben moeten beginnen zonder mij?”

Danny was maar wat blij, dat hij Simbota weer had als boodschapper, hij werd een dagje ouder en kon best wat hulp gebruiken. De officieren van de staf begroetten Simbota vriendelijk en zeiden: „Het is maar goed dat je Danny een poosje komt helpen, het wordt hem een beetje te zwaar”.

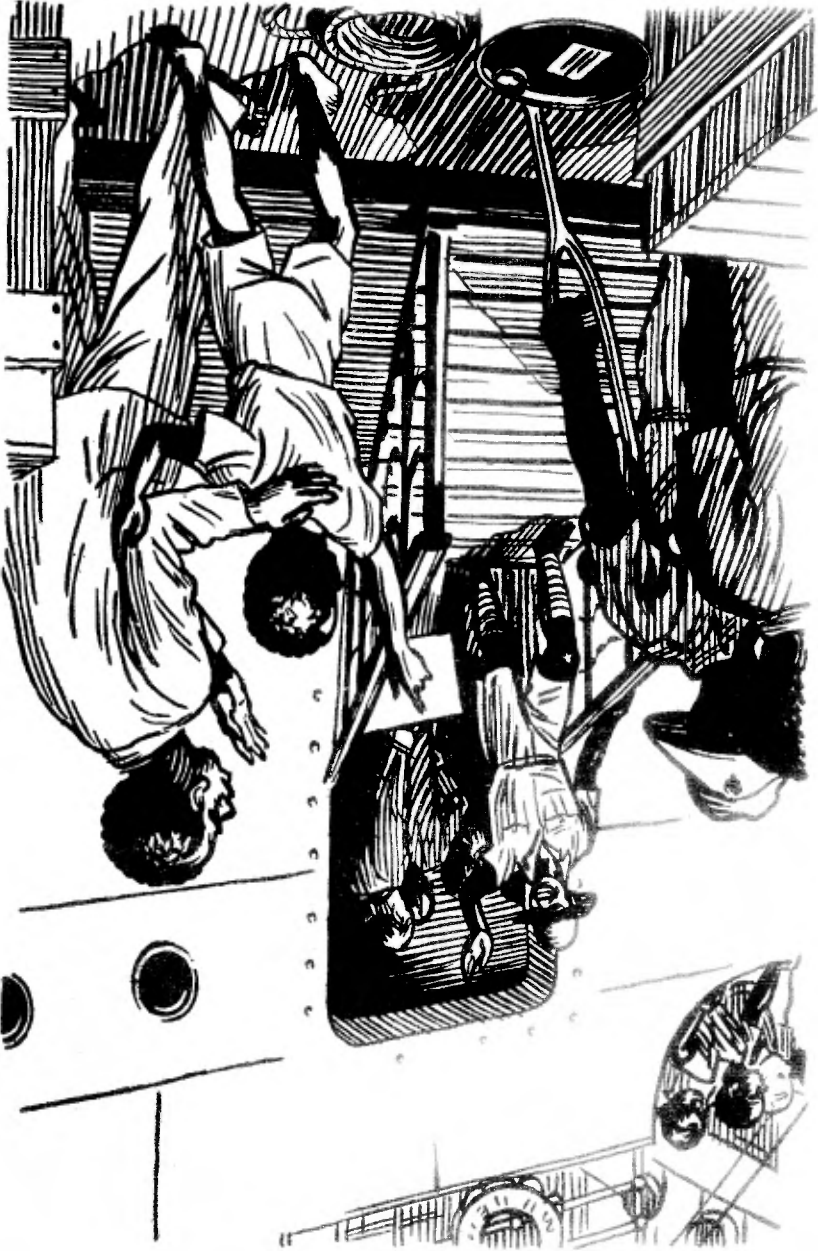
Op een avond, toen Simbota al in zijn bed was gaan liggen, na een drukke dag, kwam Danny naast hem staan en zei: „Er is een briefje, kan jij het me voorlezen?”

Simbota zat, helemaal wakker, ineens rechtop, want er stond geweldig nieuws in de brief: Marc, zijn beste vriend, was op de thuisreis!

Er was een hospitaalschip onderweg en Marc was aan boord; het duurde niet lang meer, of het schip lag in de haven. Simbota en de predikant stonden op de kade en keken gespannen naar alle bewegingen op het dek.

De loopbrug werd neergelaten; de zieken, die lopen konden, kwamen daar langzaam over naar de kade. En daar was Marc! Een dokter vroeg: „Kent u deze man, dominee? Wilt u hem meteen naar het hospitaal brengen? Ik ga ook mee”. En zo reden ze weg, met elkaar, en hoorden onderweg dat Marc hoge koortsen had gekregen. Iedereen hield van hem, vertelde de dokter, hij was een goed en dapper man.

En daar was Mariel

In het hospitaal gekomen werd Marc meteen naar bed gebracht. De dokter stond nog even te praten met de dominee. „Weet u”, de dokter, „toen we met elkaar in de oost waren, heb ik deze man leren waarderen, hij is anders dan anderen en als dat daarvan komt, dat hij een christen is, dan wordt het tijd dat ik het geheim van het christen-zijn leer. Ik had dat al veel eerder moeten kennen, ik heb er kans genoeg voor gehad vroeger. Maar van wie heeft hij het geleerd? Ik heb het hem eens gevraagd en hij zei: alles wat ik weet, heb ik van de zending geleerd. Wel, ik heb zending altijd maar onzin gevonden, maar als het zulke mensen maakt als Marc, wel, dan ga ik er anders over denken. Goeden dag, dominee”.

Het duurde niet zo erg lang, of Marc werd genezen uit het ziekenhuis ontslagen. Hij was nog zwak, maar sterkte vlug aan. Nu waren er weer partijtjes in de kamer van Danny, als van ouds, zodat de veldprediker eens snoof en zei: „Wel, wel, alweer aan het vis bakken?”

In die dagen zong Simbota een versje, dat hij eens had afgeluisterd, toen hij zondags bij de kerk kwam, waar de zondagschoolkinderen aan het zingen waren. Hij had in een hoekje staan luisteren, hoe een soldaat het aan de kinderen leerde.

Ik zal U maken tot vissers van mensen,
vissers van mensen,
vissers van mensen.

Ik zal U maken tot vissers van mensen,
als gij Mij volgen wilt.

Het was zo'n aanstekelijke melodie, dat Simbota niet kon laten het mee te leren en nu zong hij het nacht en dag. 's Morgens bij het ontwaken zat de wijs al in zijn hart te wachten om gezongen te worden. Dan maakte hij Danny wakker en zei: Luister eens Danny! Alsof Danny het niet al honderd maal gehoord had. En de veldprediker, in het

kamertje ernaast, hoorde het ook en dacht aan de dagen van zijn jeugd, toen hij eens met een vakantie naar zee was gegaan: daar zat toen iemand op het strand, die de kinderen om zich heen verzamelde en ze dit zelfde versje leerde.

Toen kwam de heerlijke mededeling, dat de oorlog voorbij was en de vrede gesloten. Iedereen juichte en in de kerk werd een dankdienst gehouden, waarbij iedereen tegenwoordig was. Die avond gaf Danny een feestje met muziek en lekker eten, en dat duurde tot laat in de nacht.

Maar het eind van de vakantie kwam en Simbota moest terug naar Domadzi, voor het laatste jaar.

„Ik wou liever niet terug”, zei hij tegen Marc. „Nu de oorlog voorbij is gaan jullie toch gauw allemaal ook naar huis. Ik zou mee kunnen rijden tot Takas, en daar kon ik dan een boerderij beginnen met groente en vee en de beste pinda's van het hele land. Ze zouden het daar ook erg prettig vinden om jou weer te zien, Marc. Dan was het nog vroeg genoeg om afscheid te nemen, en dan zouden we je allemaal nawuiven, tot we niets meer van je konden zien”.

Marc glimlachte en legde zijn hand op het kroezige hoofd van de jongen. „Je kan dat allemaal wel mooi bedenken”, zei hij, „maar zo gemakkelijk gebeurt dat allemaal niet. Maar ik zal er met de dominee over praten. Ik zou het zelf ook prettig vinden, als je met ons konvooi mee kon rijden, dat weet je wel, en als ik je dan weer aan de zorgen van meneer Rowland kon toevertrouwen. Weet je nog, dat ik dat op een dag gedaan heb? Marita was er toen ook, dat kleine meisje, dat me de rode bloem gaf. Dat was een dag! Ik had niet gedacht, je ooit terug te zien”.

„Maar je zàg me terug!”

„Ja”, zei de soldaat langzaam, „er is zo veel gebeurd sindsdien, en God heeft over ons gewaakt, over jou en over mij. Al dit goede moeten we ons leven lang onthouden. Maar nu moeten we voor altijd afscheid nemen”.

„Nee Marc! Je zal zien, dat ik met je mee ga, je mag niet zonder mij weggaan”. Daar was de auto uit Domadzi, met Oom Tom, de zendeling; hij wilde Simbota mee terug naar school nemen, nu hij toch hier was.

Heel langzaam kwam Simbota aanlopen. „Dag, jongen”, zei Danny, lachend door zijn brilleglazen, en toen fluisterde hij „Hockey, Kitty!”

„Hockey, Kitty”, antwoordde de jongen, maar het lukte hem niet, te lachen. Ze reden weg en de chauffeur Vrolijk zong zijn geliefkoosde oude lied: Glorie, glorie halleluja! Maar Simbota zong niet mee en antwoordde alleen met: Ja meneer of nee meneer, als de zendeling hem wat vroeg. Maar toen ze Domadzi zagen liggen fleurde hij weer wat op, vooral toen Vrolijk naar een troep ezels wees, die voor hen uit op de weg liepen, en vroeg: „Heb je daar ooit van gehoord? Die ezels gaan ook naar school”. Toen grinnikte Simbota weer en de aankomst op de school was prettiger dan hij gedacht had.

* * *

In het kamp spraken de dominee en Marc over Simbota's wens; er gingen nog maanden voorbij, maar toen eindelijk Marc's konvooi naar het zuiden zou vertrekken, kreeg Simbota een boodschap uit het kamp. Hij nam afscheid van oom Tom en de jongens op Domadzi en toen hij in het kamp aankwam was alles geregeld. Hij mocht met Marc's konvooi meereizen!

Op een dag kwam de zendeling met zijn oude auto Jemina in Takas. Jemina begon erg oud te worden en hier en daar te rammelen, maar ze liep toch nog. Het konvooi kan morgen hier zijn, vertelde meneer Rowland. Dus versierden de schoolkinderen alles met bloemen, veegden het pad heel erg schoon en praatten allemaal doorelkaar. Zelfs Jemina werd versierd met slingers, voor de feestelijke gelegenheid.

„Konvooi, konvooi!” riepen de kinderen, zoals ze dat jaren geleden ook gedaan hadden, en iedereen kwam de hutten uit om alles te zien. Toen de auto's stilhielden, renden de kinderen naar voren om te juichen en handen te geven aan iedereen. Simbota groette links en rechts, er kwam geen eind aan.

Na een uurtje moest het konvooi weer verder trekken, Marc ook. De mensen van het dorp gaven vruchten en honing mee. Simbota nam afscheid van de veldprediker en bedankte hem voor al zijn goedheid, terwijl meester Madella de kinderen in het gelid probeerde te krijgen om een afscheidslied te zingen.

Marita kwam, een beetje verlegen, haar oude vriend Marc nog een hand geven ten afscheid, daarna waren Marc en Simbota nog een ogenblik bij elkaar.

De wagens zetten zich in beweging, de kinderen joelden en schreeuwden: Vaarwel, vaarwel! Maar Marita en Simbota stonden naast elkaar aan de kant van de weg, allebei vervuld van hun eigen gedachten, terwijl de auto's uit het gezicht verdwenen.